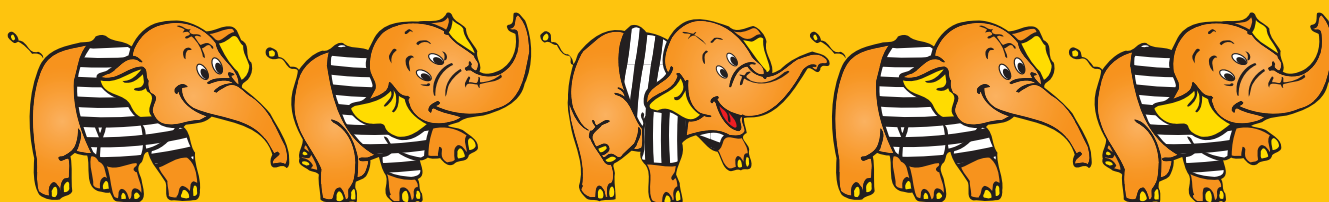

DOPRAVNÍ VÝCHOVA

PRO 1. A 2. ROČNÍK ZŠ

*Milí učitelé, rodiče a všichni,
kterým není lhostejné, proč je stále tolik dětí
zbytečně zraněno v silničním provozu.*

*Dostává se Vám do rukou pracovní sešit s dopravní tematikou.
Pomocí tohoto sešitu můžete své děti naučit, jak se bezpečně pohybovat
v silničním provozu. Vše je podáno zábavně formou her, doplňovaček
a činností, které děti nezdrží nadlouho, pobaví je a jsou jim blízké. A hlav-
ně je nenásilně přivedou ke správnému pochopení dopravních situací.
Stránky nemusíte procházet podle našeho seřazení, můžete si sami
zvolit, kdy kterou stránku a které téma s dětmi proberete.
Ani není nutné vždy vypracovat všechny úkoly na stránce. Vyberte si
po-dle věku dětí a času, který právě tematicke dopravní výchovy chcete
nebo můžete věnovat.*

*Naopak doporučujeme stránky nevyplňovat najednou, ale vracet se
k nim. Sami poznáte, které úkoly jsou vhodnější pro mladší a které
pro starší děti.*

*U některých témat uvádíme pokus či obtížnější jakýsi „nadstandardní“
úkol. Je označen obrázkem vzpěrače.*

*Celým sešitem děti provází kamarád Sloník, který často napovídá
správné řešení nebo předvádí chování v daných situacích.*

*Ve žlutých rámečcích na spodním okraji každé stránky jsou uvedeny
pokyny pro činnosti. Čtete je dětem Vy, starší děti si je mohou číst samy.
Na posledním listu sešitu uvádíme podrobnější návod pro práci s každou
stranou. Návod obsahuje dodatky k činnostem, dovysvětlení, správná
řešení úkolů a někdy další možnosti pro práci s daným tématem.*

*Naším velkým přáním a cílem tohoto sešitu je přispět k bezpečnosti dětí
v silničním provozu. Věříme, že se nám to spolu s Vámi podaří.*

www.iBESIP.cz

ŽELEZ-
NIČNÍ
PŘEJEZD
BEZ ZÁVOR

HLAVNÍ
POZEMNÍ KO-
MUNIKACE

JEDNOSMĚRNÝ
PROVOZ

ZÁKAZ
VJEZDU
VŠECH
VOZIDEL

DEJ
PŘEDNOST
V JÍZDĚ!

STEZKA
PRO
CYKLISTY

PŘIKÁZANÝ
SMĚR
JÍZDY

ZÁKAZ
VJEZDU
JÍZDNÍCH
KOL

PODCHOD
NEBO
NADCHOD

ZÁKAZ
VJEZDU
VŠECH
VOZIDEL

ZÁKAZ
VSTUPU
CHODCŮ

PŘECHOD
PRO CHODCE

STŮJ,
DEJ
PŘEDNOST
V JÍZDĚ!

STEZKA
PRO
CHODCE
A CYKLISTY

STEZKA
PRO
CHODCE

ZÁKAZ
VJEZDU
VŠECH
VOZIDEL

PODCHOD
NEBO
NADCHOD

OBYTNÁ
ZÓNA

DEJ
PŘEDNOST
V JÍZDĚ!

ZÁKAZ
VJEZDU
VŠECH
VOZIDEL

ZÁKAZ
VJEZDU
VŠECH
VOZIDEL

ZÁKAZ
VJEZDU
JÍZDNÍCH
KOL

STŮJ,
DEJ
PŘEDNOST
V JÍZDĚ!

JEDNOSMĚRNÝ
PROVOZ

ŽELEZ-
NIČNÍ
PŘEJEZD
BEZ ZÁVOR

ZÁKAZ
VSTUPU
CHODCŮ

STEZKA
PRO
CYKLISTY

PŘECHOD
PRO CHODCE

HLAVNÍ
POZEMNÍ KO-
MUNIKACE

PŘIKÁZANÝ
SMĚR
JÍZDY

DEJ
PŘEDNOST
V JÍZDĚ!

STŮJ,
DEJ
PŘEDNOST
V JÍZDĚ!

STEZKA
PRO
CHODCE

STEZKA
PRO
CHODCE
A CYKLISTY

ZÁKAZ
VSTUPU
CHODCŮ

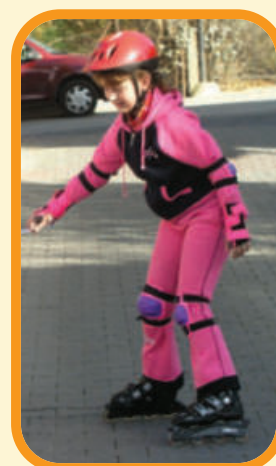
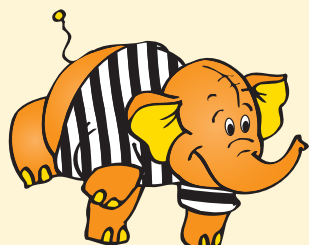

www.iBESIP.cz

CHODCI A DOPRAVNÍ PROSTŘEDKY

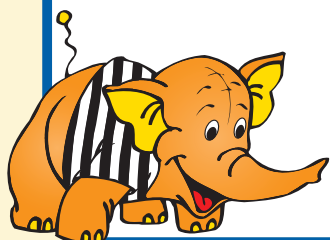
Červeně podtrhni, kdo je chodec. Žlutě podtrhni, kdo může na chodník. Modře podtrhni, kdo může na silnici. Zeleně podtrhni, kdo nesmí na chodník. Řekni, které dopravní prostředky jsou pro osobní a které pro nákladní dopravu.

CHODCI A DOPRAVNÍ PROSTŘEDKY

1.

2.

V	L	A	K	T	P	O	T	D
D	V	U	O	R	T	E	M	K
O	N	T	R	A	M	V	A	J
O	L	O	K	K	R	S	Ř	Ď
P	Í	L	E	T	A	D	L	O
R	A	U	T	O	B	U	S	L
M	O	T	O	R	K	A	E	Y
A	N	Á	K	L	A	Ď	Á	K

2

1. Které dopravní prostředky jsi potkal cestou do školy? Vidiš nějaké z okna? Nakresli do rámečku, který dopravní prostředek na předchozí stránce chybí.
2. Ve čtyřsměrce je ukryto 11 dopravních prostředků. Až je vyškrtáš, zůstane ti 18 písmen. Když je přečteš po sloupcích, dostaneš tajenku.

NA CHODNÍKU

chodíme vpravo nehrajeme si na bruslích a koloběžce jedeme opatrně

3

Sloník foukal chobotem kouzelné bublinky. Podívej se na obrázky. Jen na některých se děti chovají správně. Víš, které jsou správné? Vyprávěj, co děti dělají správně a co ne. Usměvavého Sloníka spoj se správnými obrázky a rozzlobeného s nesprávnými. Hlavičku Sloníka v bublinkách vybarvi zeleně u obrázků se správným chováním a červeně u obrázků s nesprávným chováním.

NA CHODNÍKU

zábradlí není na hraní nevstupujeme náhle do vozovky jsme pozorní

1.

2.

Zábradlí
neslouží k

?

přelézání

Zábradlí
slouží k

?

dovádění

bezpečnosti chodců

3.

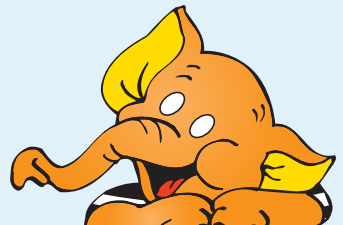
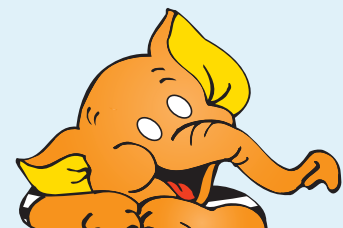
zastavení aut

podlézání

zabránění vstupu do vozovky

4

HLÉD ROZ NOUT

1. Vyprávěj, co Kristýna s Eliškou dělají na obrázku, a škrtni, co si myslíš, že je špatně. Na druhém obrázku čeká Valentýn na kamarády. Chová se bezpečně? Pokud se Sloník chová správně, vybarvi ho zeleně, jinak červeně.
2. Spoj slova se správným barevným rámečkem. Dokončíš tak větu a dozvíš se, k čemu slouží zábradlí.
3. Míša spěchá za kamarádkou na druhém chodníku. Na co zapomněla? Urovnej slabiky a dokresli Sloníkovi oči, kam se má rozhlédnout, než vstoupí do silnice.

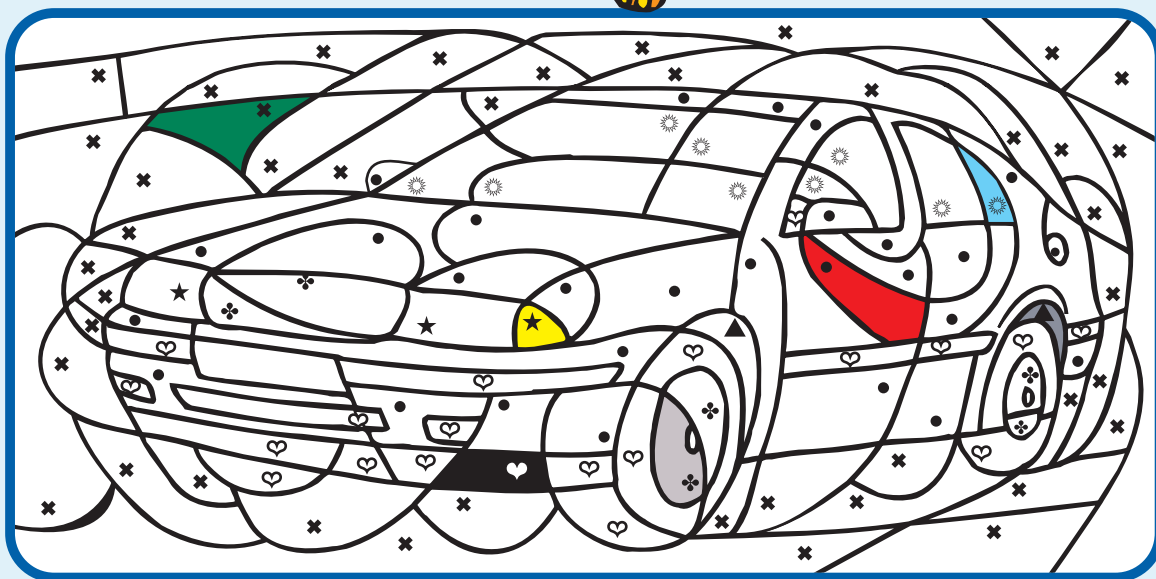
NA CHODNÍKU

na obrubníku se nezdržujeme

na obrubníku nám hrozí nebezpečí

1.

2.

ZÁKAZ VSTUPU CHODCŮ

CHODNÍK UZAVŘEN

STEZKA PRO CHODCE

5

1. Vyprávěj, co dělají děti na obrubníku nesprávně a co se jim může stát. Vybarvi políčka naznačenými barvami a uvidíš, jaké nebezpečí dětem hrozí.

2. Je v tvém okolí umístěna některá z těchto značek? Předved', zahraj, co ti říkají. Nauč se, co znamenají. Některou značku si zkus nakreslit. Přemýšlej, co máš dělat, když chodník, po kterém jdeš, je uzavřen. Víš to?

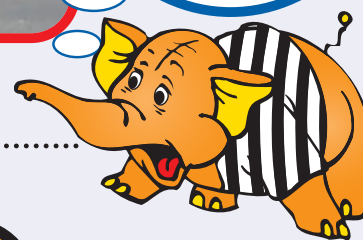
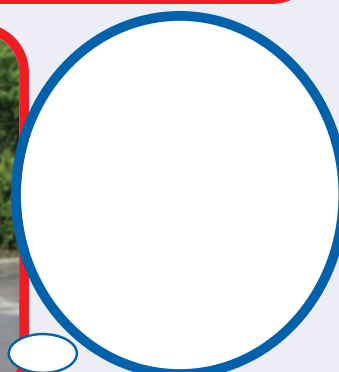

JDEME PO SILNICI

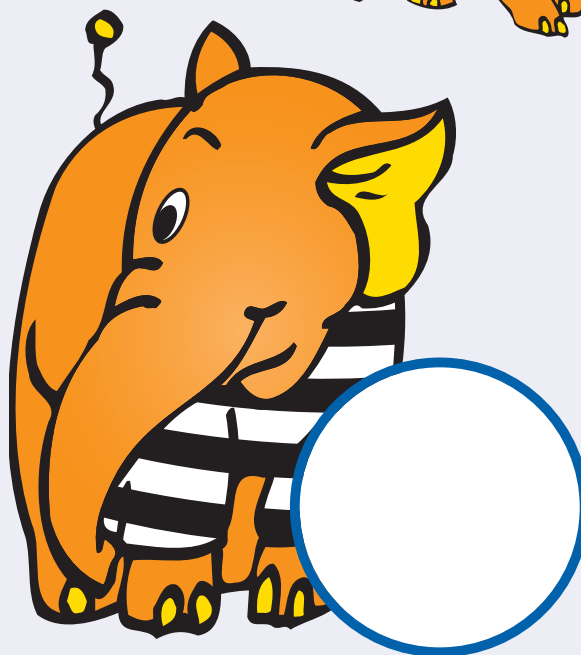

na silnici si nehrajeme

1.

2.

6

1. Srovnej obrázky, jak jdou za sebou, a na řádek napiš vyluštněný vzkaz. Sloník se zlobí, protože Michal se chová nebezpečně. Víš, proč je jeho chování nebezpečné? Nakresli do bubliny, co nepatří na silnici.

2. Nákladní auta jsou velká jako slon. Jsi proti nim maličký. Nakresli Sloníkovi do bubliny docela maličké zvířátko. Zahraj si s kamarády hru na auta, nákladáky a chodce. Totéž vymodeluj a porovnej rozdíly velikosti. Když nemůžeš zvítězit silou, víš, čím zvítězíš?

JDEME PO SILNICI

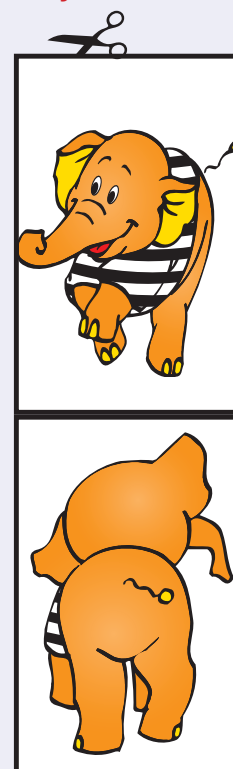

chodíme v protisměru

za sebou

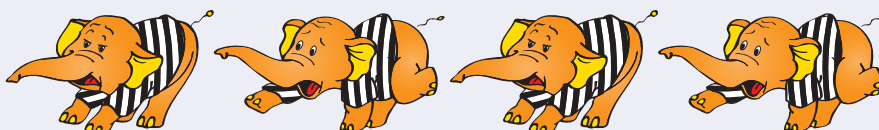
nehrajeme si

1.

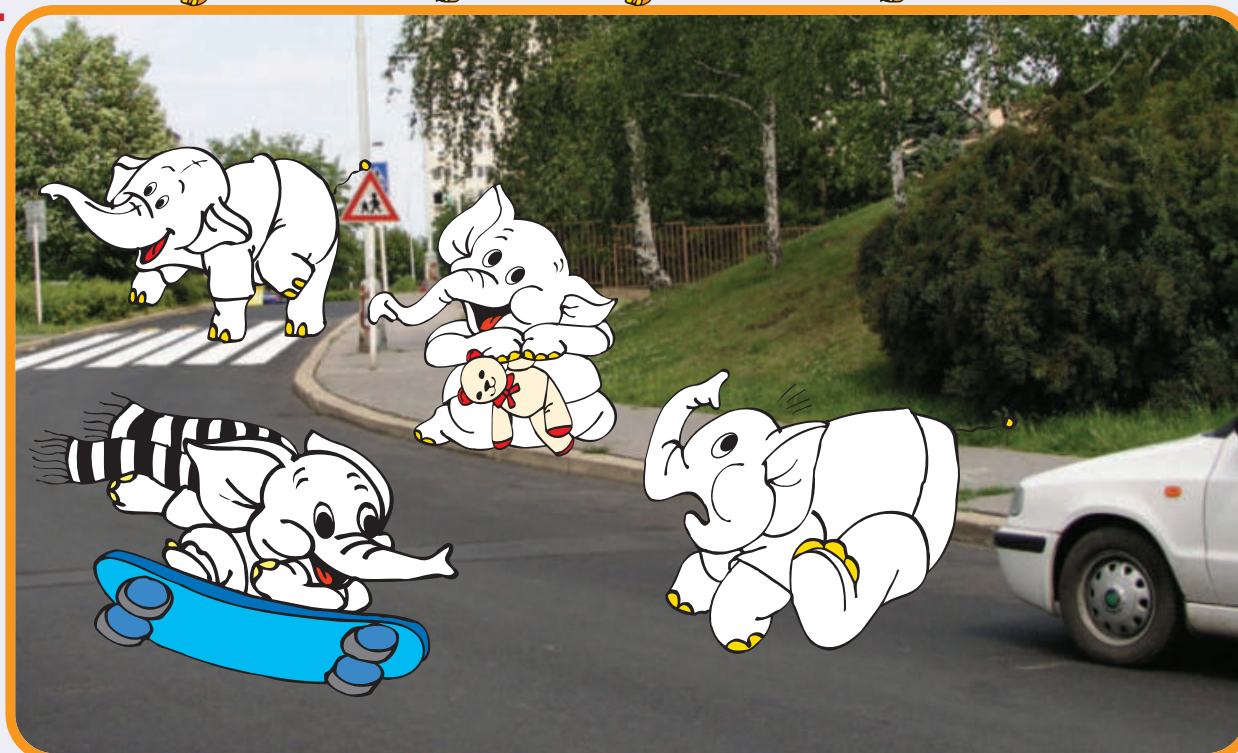

2.

Chodíme v (protisměru)

3.

1. Vystříhni obrázky Sloníka a každý nalep do obrázku místo otazníku tak, aby šel správně po silnici.
2. Přepiš na řádek slovo v závorce. Větu přečti nahlas.
3. Vyprávěj, kdo se na obrázku chová správně a kdo ne. Zeleně vybarvi správné Sloníky, červeně nesprávné.

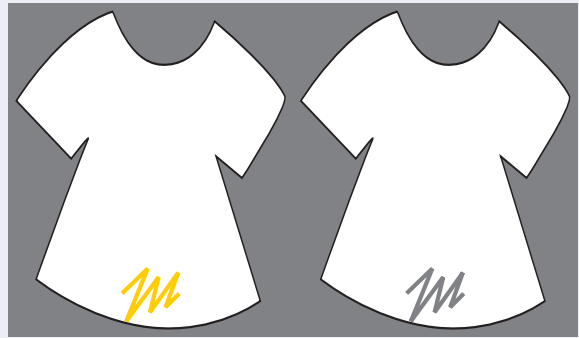
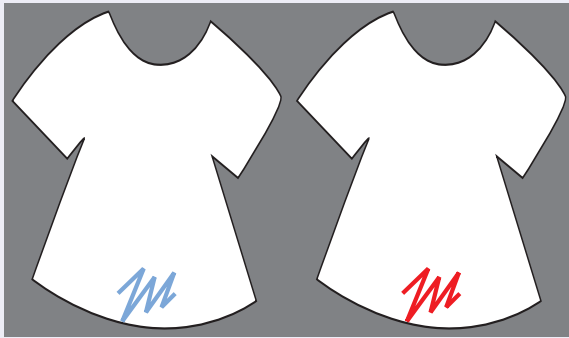
JDEME PO SILNICI

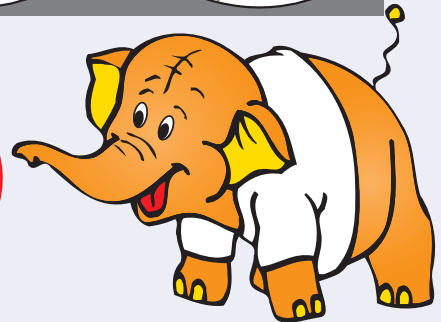
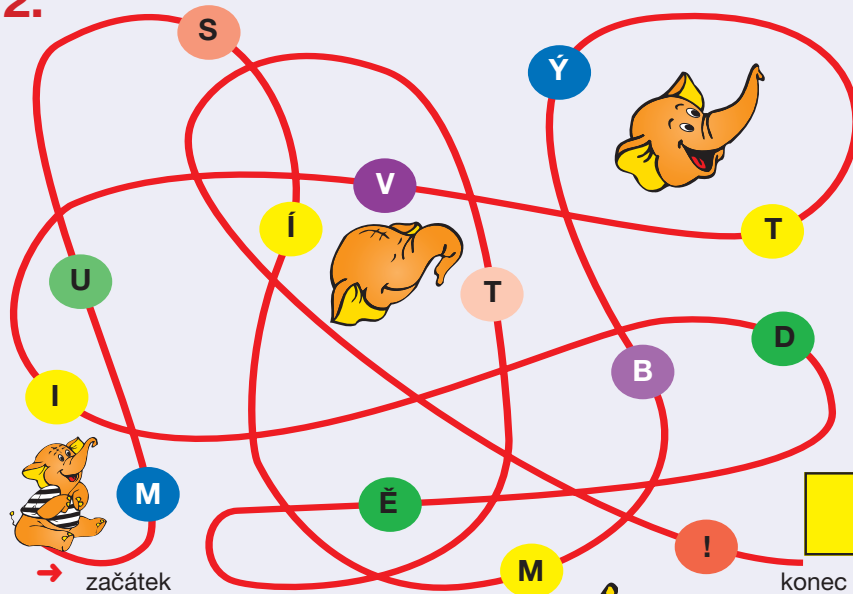
nosíme pestré oblečení

nosíme reflexní doplňky

1.

2.

Four yellow boxes for writing the words from the word search. The last box contains an exclamation mark.

3.

4.

Two columns for a table. The first column is labeled 'datum' and the second 'tma od:'. Each column has four dashed lines for writing.

1. Vybarvi trička určenou barvou a rozhodni, které je na silnici nejlépe vidět. Stejně vybarvi tričko Sloníkovi.
2. Projdi bludištěm a zapiš písmena do rámečků. Přečti zprávu nahlas.
3. Najdi rozdíly v obrázcích, řekni, který je správný a proč. Máš na svém oblečení reflexní doplňky?
4. Sleduj, odkdy se stmívá, a zapiš do tabulky den a hodinu, odkdy se stmívá.

JDEME PO SILNICI ZA TMY

řidič nás musí vidět

nosíme barevné oblečení a reflexní doplňky

1.

2.

Víš, proč se říká, že zvířatům svítí oči? Víš, proč odrazka – třeba na kole – svítí? A svítí opravdu, nebo je to trochu jinak? Přines do školy baterku a odrazku. Zkus ji nasvítit tak, aby „svítla“.

1. Na svém oblečení bys měl mít reflexní doplňky. Světla auta z nich udělají jakési baterky, díky kterým řidič chodce lépe vidí. Chůze po silnici za šera a za tmy bez reflexních doplňků je životu nebezpečná. Vybarvi Sloníkovo oblečení pestrými barvami a žlutou reflexní nášivku a doplňky. Popiš, kde všude jsou. Máš je ty na svém oblečení, botách, tašce...? Přijď zítra do školy alespoň s jednou věcí s reflexním doplňkem.

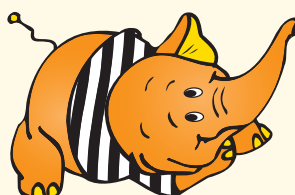
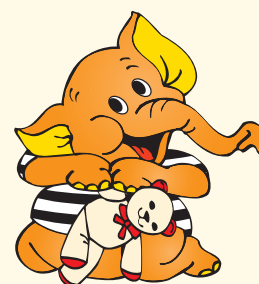
KDE SI HRÁT

na hřišti

v parku

v obytné zóně

10

Kde je pro Míšu bezpečné si hrát? Má panenku, míč, kočárek a koloběžku. Vyber obrázek Míši a spoj ho s hračkou, která jí patří, a místem, které je pro ni i pro tebe ke hře bezpečné. Škrtni červenou pastelkou obrázky s místy, kde je nebezpečné si hrát. Řekni, proč jsou některá místa ke hře nebezpečná a co ti tam hrozí.

KDE SI HRÁT

obytná zóna
1.

auta tudy jedou pomalu

1.

O B O
Y H T
N E Á K
U L Z
N V Ó P M
A

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7.

Tady si můžeme jezdit na a na

H R T
K L
K L B Ž C

2.

ovsɹɹv ěvb o 	ůlob onbej o 	ůlob řřř o 	ovelv ěvb o 	ovsɹɹv ěvb o 		<input type="text"/>
ůlob jedn o 	ovsɹɹv o dvě o 	ɔenɔ konec řřř 	ůlob dvě o 	ovelv řřř o 		<input type="text"/>
ovsɹɹv řřř o 	ovsɹɹv onbej o 	nsɹɹɹ jedn o o 	nsɹɹɹ dvě o 	ovsɹɹv ěvb o 		<input type="text"/>
ovelv onbej o 	nsɹɹɹ onbej o 	ovsɹɹv o dvě o 	ovelv dvě o 	nsɹɹɹ dvě o 		<input type="text"/>
						<input type="text"/>
						<input type="text"/>

1. Spoj rovnou čarou (můžeš pravítkem) tečky podle pořadí. Přečti nepřeškrtnutá písmena a dozvíš se název modré značky. Název zapiš na linky vedle značky. Doplň do rámečků samohlásky a zjistíš, co můžeš dělat v obytné zóně.
2. Vezmi zrcátko a stavěj ho na červené linky. Postupuj podle příkazů, které si přečteš v zrcátku. Začni na poli se Sloníkem. Zapisuj si do rámečků, kolik kterých obrázků jsi prošel. Jeden obrázek na své cestě nepotkáš. Který to je a proč? Můžeš ho potkat v obytné zóně?

KDE SI HRÁT

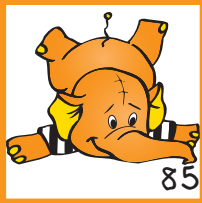

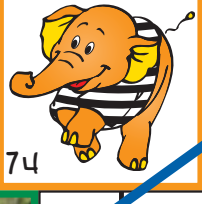

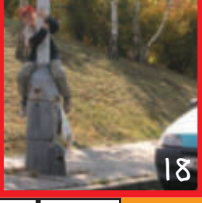

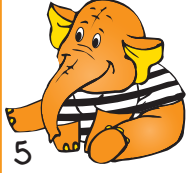

hřiště

park

zahrada

louka

obytná zóna

 CÍL	89	88 	87 	86 	85	84	83 	82	81 	←			
→	68	69 	70	71 	74 	73	74	75 	76	78 	79 	↑	
↑	67 	66	65 	64	63 	62	61 	60	59	58 	57 	←	
→	46	47	48	49 	50	51 	52	53 	54	55	56 	↑	
↑	45 	44	43 	42	41	40 	39	38 	37	36 	35 	←	
→	24 	23	25 	26	27	28 	29	30	31 	32	33 	34 	↑
↑	22	21	20 	19	18 	17	16	15 	14 	13 	12 	←	
12	START →	2	3 	4	5 	6	7 	8	9 	10	11 	↑	

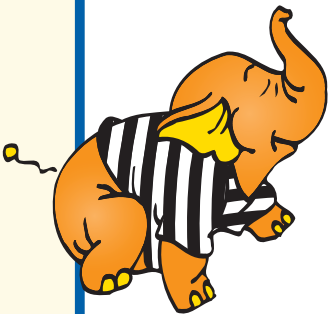
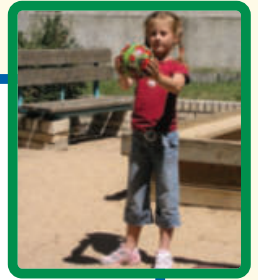
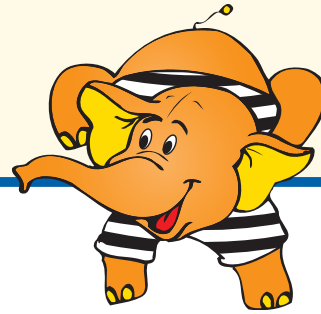
Hrají 2 až 4 hráči nebo skupiny. Potřebuješ figurky a kostku. Figurkou postupuj od startu po očíslovaných polích podle hodu kostkou. Na poli se zákazem vstupu jednou nehraješ, na poli se stezkou pro chodce házíš ještě jednou. Stejně i na poli se Sloníkem. Zastavíš-li na obrázku, řekni, co se na něm děje a jestli je to správně. Modré šipky z políček tě posunou nahoru, červené dolů. Do cíle – posledního pole s hřištěm – se musíš střetít přesným počtem bodů na kostce.

. 人 . 人 . 人 . 人 . 人 . 人 . 人 . 人 . 人 . 人 . 人 . 人 . 人 . 人 . 人 . 人 . 人 . 人 . 人

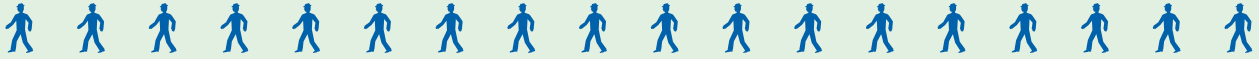
KDE SI HRAJEŠ TY?

. 人

Dej dětem na obrázcích jména a vyprávěj, co dělají a kde si hrají a proč. Můžeš vymyslet krátký příběh. Nakresli obrázek, kde si venku hraješ ty a s čím.

PŘECHÁZÍME BEZ PŘECHODU

rozhlížíme se vlevo a vpravo před přecházením i při něm přecházíme přímo
1.

Rozhlédni se

(vlevo)

a

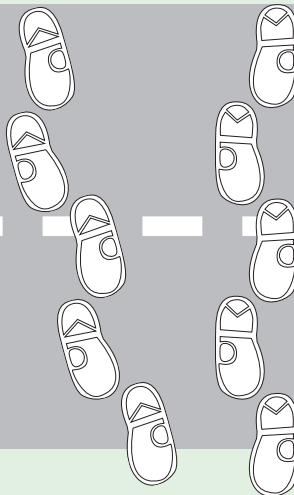
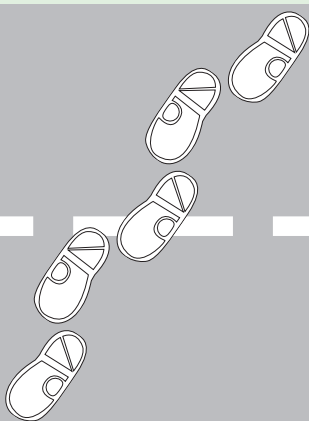
(vpravo)

2.

3.

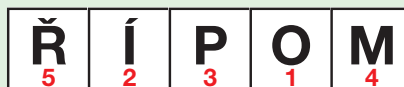

4. PŘECHÁZEJ

14

!

1. Vyprávěj, co Michal udělal, než přešel silnici. Přepiš slova v závorkách na řádky a větu přečti nahlas.
2. Kristýna přešla silnici přímo, Eliška šikmo a nerozhlédla se. Zakroužkuj, která šla správně. Zahrajte si na přecházení silnice.
3. Na silnici zůstaly šlápoty. Který chodec šel správně a který špatně? Správné šlápoty vybarvi zeleně, špatné červeně. Nakresli, jaké šlápoty zůstanou po Sloníkovi, až přejde správně silnici.
4. Doplň písmena z bílých rámečků do žlutých podle čísel a zprávu přečti nahlas.

PŘECHÁZÍME BEZ PŘECHODU

auto se blíží rychle 28 metrů ujede za 2 sekundy přecházíme bezpečně
1.

2.

Takové chování je.....! (nebezpečné)

3.

4.

přijelo za

asi metrů

.....
.....
.....
.....
.....
.....

1. Kačka čeká, až přejede auto, aby mohla bezpečně přejít. Auto je už příliš blízko, rychle se blíží. Kdy má přejít?
2. Vyprávěj, co děti na obrázku dělají špatně, a řekni, jak se mají chovat správně, jak mají bezpečně přecházet.
3. Auto se k tobě rychle blíží. Nejvzdálenější auto je od Sloníka 28 m. Přijede k němu za 2 sekundy – za tu chvíli stihneš říct slovo „máma“ – zkus si to. Zahrajte si v tělocvičně nebo na hřišti na chodce a blížící se auta .
4. Změř stopkami, za jak dlouho k tobě auto přijede. Zapiš do tabulky čas a odhadni, kolik za tu dobu ujelo metrů.

PŘECHÁZÍME BEZ PŘECHODU

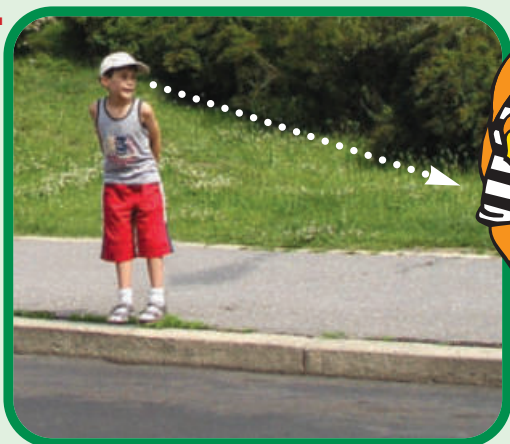
oční kontakt

dívej se řidiči do očí

poslouchej

přemýšlej

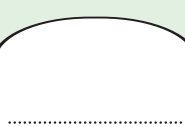
1.

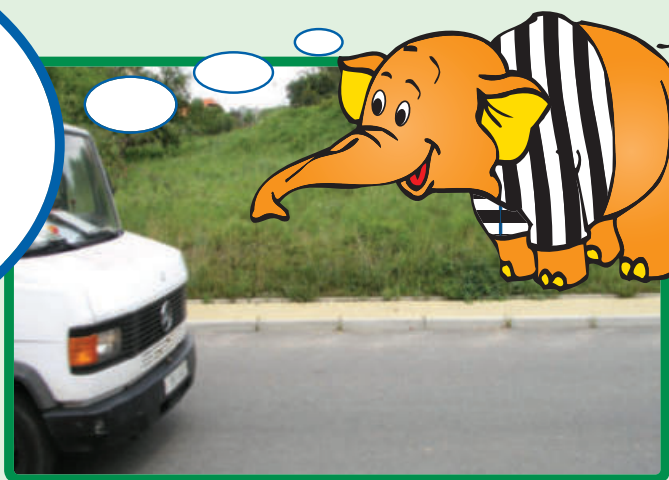
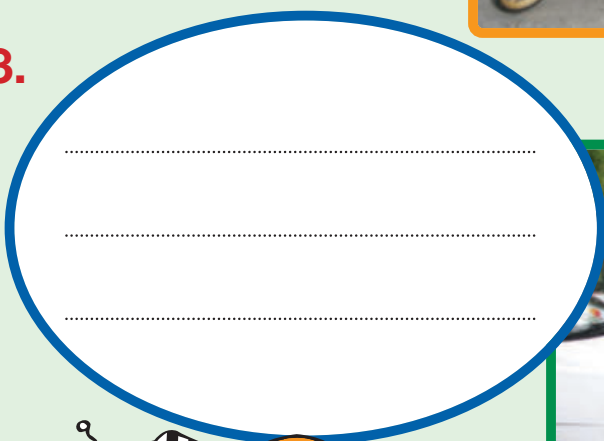
tak tě vidí řidič

2.

3.

1. Dej řidiči najevo, že chceš přecházet, podívej se na něj. Obtáhni šipku od očí Michala, kterým směrem se dívá na řidiče. Prohlédni si druhý obrázek – jak tě řidič vidí. Vybarvi oko barvou svých očí. Zahrajte si na řidiče a chodce a dívejte se na sebe před přecházením a při něm.
2. Poslouchej zvuky. Jaký zvuk vydávají dopravní prostředky na obrázcích? Napiš to na řádky do bubliny.
3. Blíží se auto a Sloník chce přejít... Nad čím asi přemýšlí? Napiš to na řádky do bubliny.

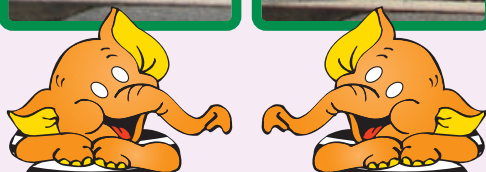

PŘECHÁZÍME PO PŘECHODU

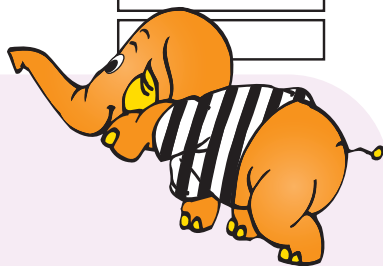
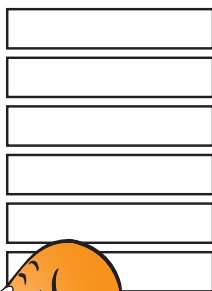

rozhlížíme se vlevo a vpravo před přecházením i při něm po přechodu jdeme vpravo

1.

PŘ CH D
PR CH DC

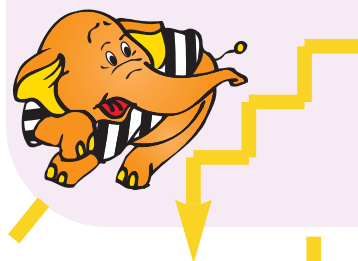
4.

2.

P DCH D

3.

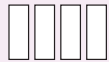

1. Doplň samohlásky a přečti název značky. Co udělal Honza, než přešel po přechodu? Nakresli Sloníkovi oči, kam se dívá, než přejde silnici. Obtáhni přechod a přejdi se Sloníkem k bodu 2.
2. Doplň samohlásky do názvu značky. Nakresli, kudy Sloník půjde – bez přechodu, přes křižovatku nebo podchodem?
3. Po přechodu chodíme vpravo. Nakresli správně šlápoty Sloníka na přechod a přejdi k bodu 4.
4. Než přejdeš, dej řidiči nejvo, že chceš přejít. Nakresli auto, které se ke Sloníkovi blíží zleva. Sloník se dívá na řidiče.

PŘECHÁZÍME PO PŘECHODU

klidně

rozvážně

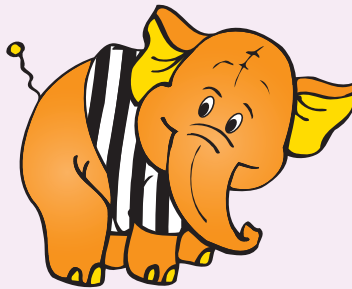
rychle

rozhlížíme se

nejedeme

jdu vpravo

jedu na kole

zbrkle a bezhlavě

jdu vlevo

kolo vedu

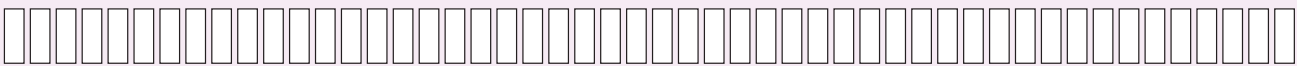

klidně a rychle

rozhlížím se

Jak správně přecházíme po přechodu? Chod' vždy vpravo, nebudeš překážet chodcům, kteří jdou proti tobě. Při přecházení se rozhlížej, jestli něco nejede. Přes přechod nejedz, neběhej. Přecházej rychle, ale klidně a rozvážně. Spoj slova s obrázky, ke kterým patří. Prohlédni si obrázky a vyprávěj o nich. Napiš do červeného kroužku známku, kterou bys dal dětem za jejich chování na přechodu. Zahraj si na přecházení po přechodu. Zkus předvést i nesprávné chování.

PŘECHÁZÍME PO PŘECHODU

klidně

rozvážně

rychle

rozhlížíme se

nejedeme

1.

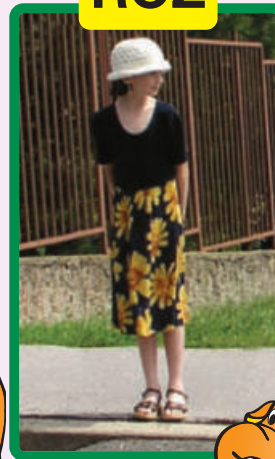
NU

HLÉD

ROZ

Než vstoupím na přechod, několikrát se

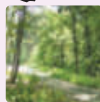
vlevo a vpravo.

2.

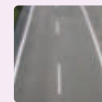
Sloník na výletě

se vydal na výlet do

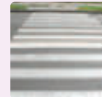
. Cestou šel přes

tam

, tak šel k nejbližšímu

a pěkně se roz-

hlédl

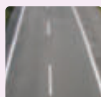

a . Protože nešlo žádné

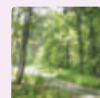

, rychle

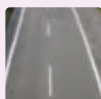
přešel na druhou stranu

. Cesta do

vedla po

bez chodníku.

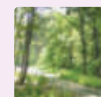

šel vlevo a dával pozor na

protijedoucí

. Šťastně došel do

. Cestou

zpátky už byla skoro

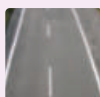

. Oblékl si

mikinu, aby

byl na

dobře vidět. K tomu mu na

a

zářily

se z výletu bezpečně vrátil

1. Seřaď obrázky tak, jak jdou správně za sebou. Zjistíš, co Michalka nezapomněla udělat, než vstoupila na přechod. Dopiš vylustěné slovo na řádek a větu přečti nahlas. Zahraj si na přecházení – předveď, co uděláš, než přejdeš.

2. Sloník se vydal na výlet. Přečti si, kudy šel a jak se cestou choval. Zkus vyprávět ostatním podobný příběh o sobě nebo o svém kamarádovi. Můžeš do svého vyprávění zařadit i nesprávné chování a zjistit, jestli na to posluchači přijdou.

SEMAFORY NA PŘECHODU

červená – STŮJ! zelená – JDI! rozhlížíme se před přecházením i při něm
1.

?

?

t j s ů

i j d

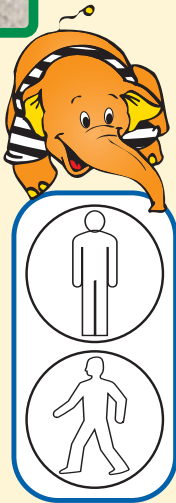
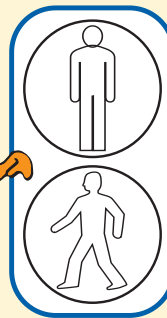
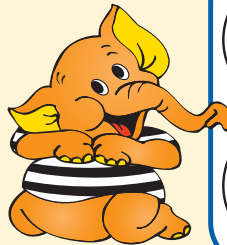
2.

Tlačítko na sloupu se semaforu slouží k rozsvícení

- a) semaforů
- b) červeného panáčka
- c) zeleného panáčka
- d) a zhasnutí semaforů

4.

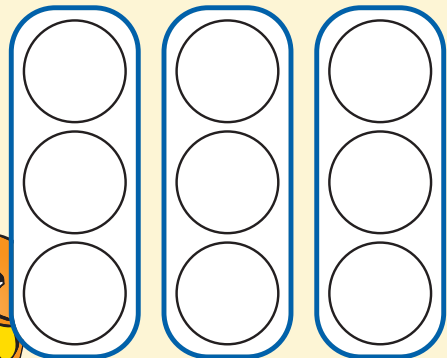

3.

Tramvaj na přechodu

- a) nesmí zastavit
- b) má vždy přednost
- c) nemá přednost
- d) musí zacinkat

20

1. Řekni, co dělá Eliška na světelném přechodu pro chodce. Vybarvi hlavičku Sloníka odpovídající barvou. Vystřihni oba Sloníky a nalep je na odpovídající místa. Urovnej písmena v rámečku a zjistíš, jestli jsou pod správným obrázkem.
 2. a 3. Podtrhni správnou odpověď. Potkáváš tramvaj cestou do školy nebo jindy? A jak se chováš na přechodu?
 4. Vybarvi semafor pro chodce „Stůj“ a „Jdi“ a řekni, co při kterém světle uděláš. Víš, jaká světla svítí na semaforu pro řidiče a co které znamená? Zkus je vybarvit a říct, co při kterém světle řidič udělá. Zahraj si na světla, chodce a tramvaj.

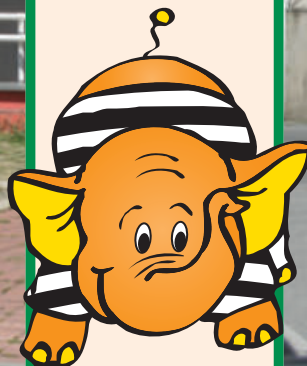
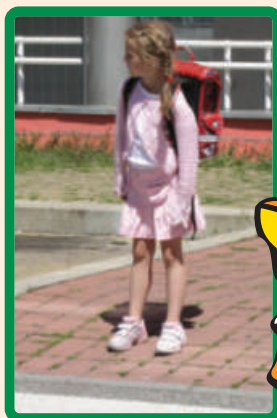
MOJE CESTA DO ŠKOLY

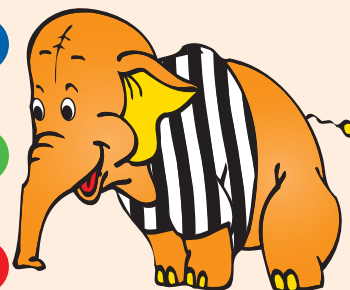
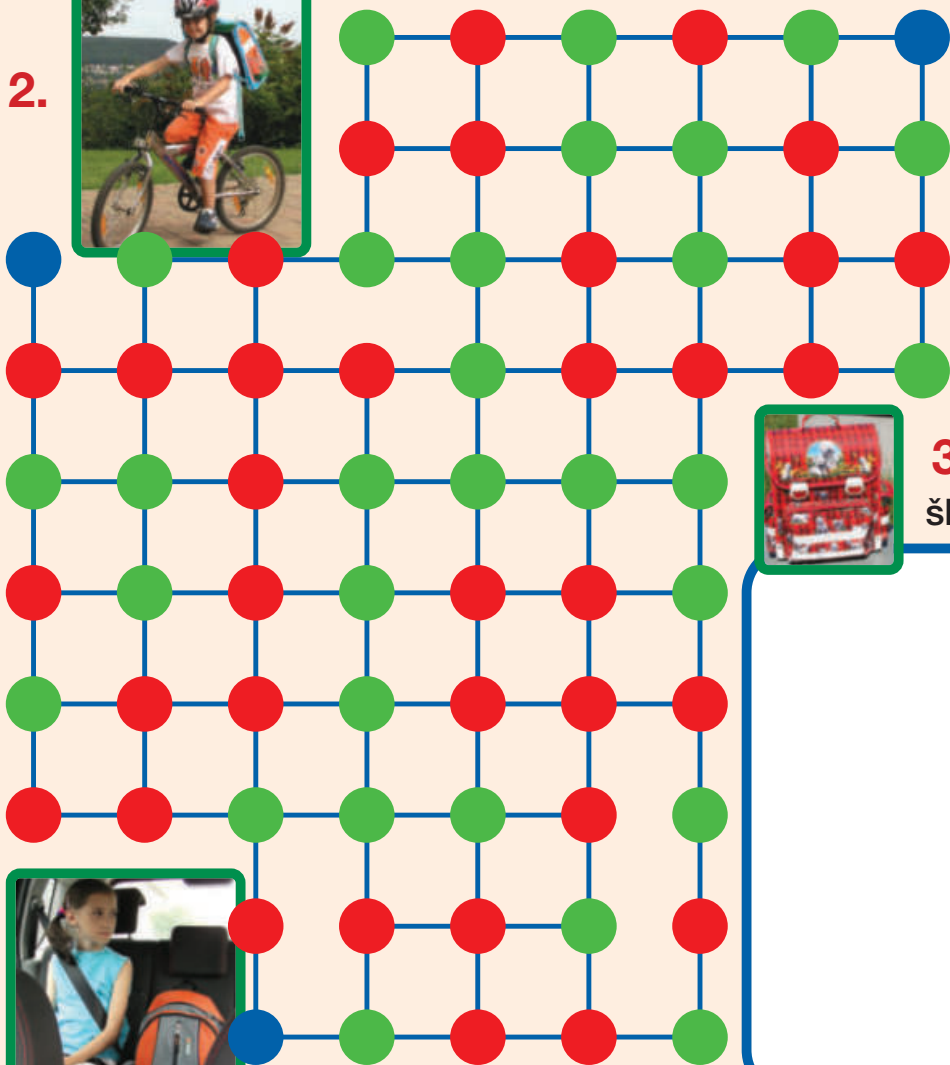
u přechodu se rozhlédneme

díváme se na řidiče v přijíždějícím autě

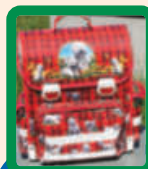
1.

2.

3. moje školní taška

1. Vyprávěj, co udělala Míša před přechodem a jak se zachovala Eliška, než chtěla přejít. Představ si, že jdeš pozdě do školy, už skoro zvoní a musíš přejít přes silnici. Řekni, co děláš a co určitě udělat nesmíš?

2. Sloník jde do školy. Projdi bludištěm – začni u modrého bodu, postupuj tak, aby se vždy střídal zelený a červený bod. Jel Sloník do školy autem, nebo na kole?

3. Nakresli svoji školní tašku. Nezapomeň, že bys na ní měl mít reflexní doplňky.

PŘILBA A CHRÁNIČE

na kole
1.

na koloběžce

na bruslích

nosím vždy

na bruslích

v tramvaji

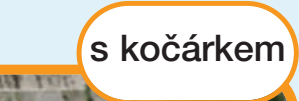
na kole

při fotbale

při spaní v autě

s kočárkem

na koloběžce

2.

Zkus, jak přilba chrání hlavu. Vezmi skořáčku od ořechu a modelínu. Vymodeluj kuličku – hlavu – a posad' na ni skořáčku – přilbu. Pak ji pusť na zem skořápkou – přilbou – dolů. Totéž udělej bez skořáčky. Co se stalo s hlavou v prvním a v druhém případě?

1. Spoj písmena ve směru šipky na střídačku z velkého a malého kruhu. Zjistíš, kde všude máš nosit přilbu. Prohlédni si obrázky a rozhodni, kde přilbu potřebuješ a kde ne. Škrtni bubliny, kde přilbu nepotřebuješ. Bubliny u obrázků, kde je přilba nutná pro tvoji bezpečnost, vybarvi zeleně.
2. Pro tento pokus budeš potřebovat skořáčku od ořechu, která představuje přilbu a modelínu pro model hlavy.

PŘILBA A CHRÁNIČE

chrániče

správně zapnutá přilba

přilba nesmí být velká ani malá

1.

2.

1. Podle obrázků vyprávěj, kde všude má Bára chrániče a proč. Řekni, co by se jí mohlo stát bez nich. Chrániče se používají i při sportování – věděl bys, při kterých sportech? Nakresli Sloníkovi chrániče a přilbu.

2. Adam volá na Vládu, že něco zapomněl na lavičce... Co to je? Řekni, co Adam Vládovi nasazuje a proč. Může mu půjčit svoji přilbu? Jestli ano, tak jakou a proč. Proč nasazuje Adam Sloníkovi tak velkou přilbu? Provázkem si změř obvod svojí hlavy a naměřenou délku porovnej s délkou, kterou naměřil spolužák.

SPRÁVNĚ VYBAVENÉ KOLO

správně vybavené kolo = bezpečnější jízda

Víš, co má mít správně vybavené kolo, než s ním vyjedeš ven? Na malých obrázcích vidíš, co by nemělo chybět ani tvému kolu. Pojmenuj všechny doplňky a ke každému nakresli šipku, kde je na kole najdeš. Vyber si jeden z obrázků a řekni všem, co představuje a k čemu na kole slouží. Zkus přijít i na to, co by se stalo, kdyby právě tato část vybavy tvému kolu chyběla.

MOJE VYBAVENÉ KOLO

nechybí mi nic ze správné výbavy kola

1.

přední brzdy

kryt řetězu

odrazky paprsků

zadní brzdy

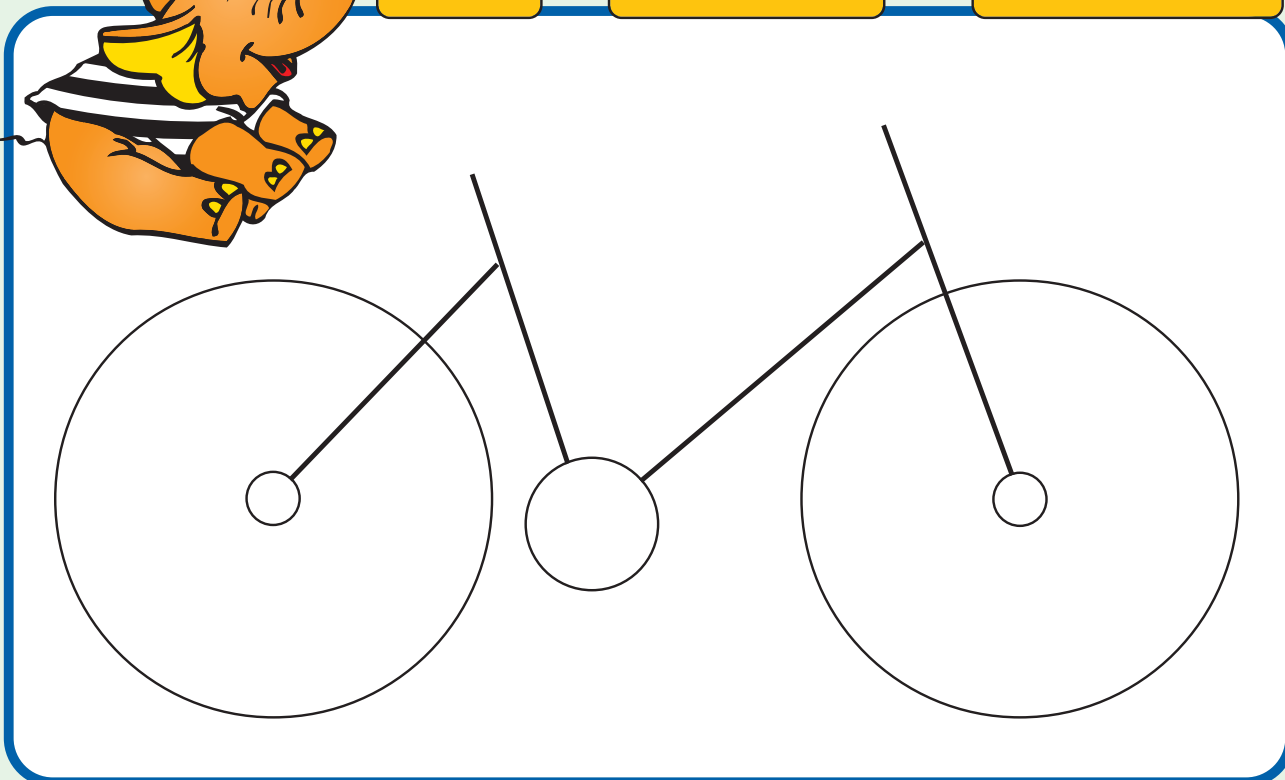
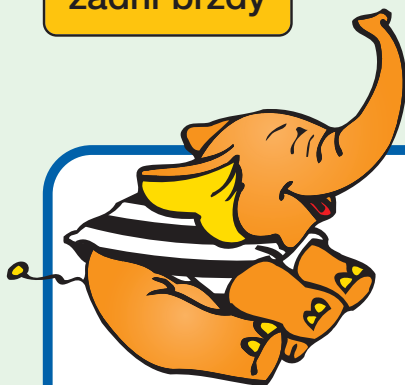
odrazky pedálů

zadní odrazka

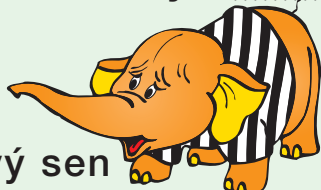
zvonek

zadní svítilna

přední odrazka

Na mém kole chybí:

Kolo mám vybavené od (datum)

2.

Ošklivý sen

Kolo se rozjelo a jelo čím dál tím rychleji. Drncalo přes kamínky a Eliška dostala strach. „Zastav, zastav, zastav, kolo! Slyšíš? Volám na tebe, zastav! Brzdi!“ Eliška křičela na kolo ze všech sil. Ale kolo jako by neslyšelo. Jenže kolo brzdit nemohlo, chyběla mu brzda. „Pomoc, pomoc,“ křičela Eliška, ale kolo se dál řítilo po louce....

1. Jak vypadá tvoje kolo a jakou má barvu? Důležité je, jestli máš kolo správně vybavené. Do rámečku dokresli svoje kolo a nezapomeň mu nakreslit i všechnu výbavu podle oranžových rámečků. Zakroužkuj rámečky s výbavou, která tvému kolu nechybí. Na řádek pod obrázkem napiš, co tvému kolu chybí. Snaž se doplnit výbavu co nejdříve a zapiš datum, kdy se tak stalo.
2. Elišce se zdál sen... Přečti si ho a dovyprávěj, jak mohl příběh dopadnout. Zkus vymyslet i šťastný konec.

PŘILBA A CHRÁNIČE

přilba mi může zachránit život

1.

Přilbu nosím
při jízdě na

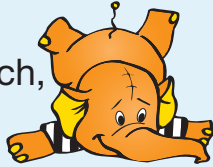
.....

2.

1. Přilbu používám při jízdě

- a) jen na kole
- b) jen na bruslích
- c) v autě
- d) na kole, bruslích, koloběžce

2. Přilbu

- a) mám jednu na celý život
- b) měním podle toho, jak rostu
- c) nepoužívám
- d) použiji i prasklou

3. Při pádu na kole

- a) se nikdo nezraní
- b) si hlavu nemohu zranit
- c) je často zraněná hlava
- d) se nemůže nic stát

4. Přilbu

- a) si nemusím zapnout
- b) si zapnu vždy
- c) si zapnu volně
- d) si zavážu šátkem

5. Když jedu na kole s rodiči, přilbu

- a) nepotřebuji
- b) mám vždy
- c) nemám na chodníku
- d) má jen dospělý

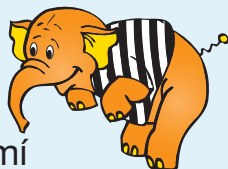

6. Přilba při pádu

- a) chrání krk
- b) chrání hlavu
- c) chrání ruce
- d) nechrání vůbec nic

7. Cyklista jede rychlostí 15 km/h a spadne. Jeho pád je stejný, jako by skočil na hlavu

- a) z postele
- b) ze židle
- c) z okna v přízemí
- d) ze třetího patra

8. Přilbu musím používat do

- a) deseti let
- b) dvanácti let
- c) patnácti let
- d) osmnácti let

9. Přilbu používám na kole

- a) jen na stezce pro cyklisty
- b) jen na silnici
- c) jen na chodníku
- d) vždy

Řešení: Přines si zrcátko a přilož ho na červenou linku – v zrcátku si přečteš správné odpovědi. Vybarvi tolik hvězdiček, kolik jsi měl správných odpovědí.

26 8q' 4p' 1c' 5p' 2p' 1q' 3c' ep' 8q

1. Nakresli svoji přilbu a na řádky napiš, kdy ji nosíš a kdy jsi ji měl naposledy na hlavě. Při kreslení nezapomeň na reflexní nálepky. Jestli je na své přilbě nemáš, co nejdříve si je nalep. Jsou důležité pro tvoji bezpečnost.
2. Zkus najít správnou odpověď na otázky. Vybranou odpověď zaškrtni. Podle návodu zjistíš, jestli jsi odpověděl správně. Za každou správnou odpověď si vybarvíš jednu hvězdičku. Správné odpovědi na závěr podtrhneš zelenou pastelkou.

NA KOLE, KOLOBĚŽCE, BRUSLÍCH

chodník

silnice

stezka pro cyklisty

1.

Ě

N

R

Ř

T

KOLO

lesní cesta

stezka
pro cyklisty

silnice

přechod

chodník

A

P

O

R

I

KOLOBĚŽKA

park

pěší zóna

hřiště

dálnice

chodník

D

S

Z

E

J

BRUSLE

chodník

silnice

hřiště

park

stezka
pro cyklisty

2.

$$9+3+8-6-7+3=$$

9 6 8 4

9 8 6 7

3.

6	2	9	6	8	6	7	6	2
7	8	6	4	7	5	4	7	5
6	9	8	6	8	9	6	8	4
7	6	9	6	4	7	5	8	7
5	8	7	6	8	6	2	6	4
8	4	7	5	2	8	7	6	2
9	6	8	7	9	6	7	4	7
8	6	8	6	4	7	6	7	5
7	9	6	9	6	4	7	5	2

4 7 5 2

5 8 7 9

27

1. Na každém řádku škrtni místo, kam nesmíš vjet. Škrtni i písmena nad slovem. Když přečteš odzadu zbylá písmena, dozvíš se, jak můžeš zabránit nehodě.
2. Jana jede po chodníku. Kolik je jí let? Výsledné číslo z řetězu je věk, do kterého můžeš jezdit na kole po chodníku.
3. Dokresli Valentýnovi, co mu chybí pro bezpečnou jízdu. Najdi v řádcích tabulky čísla obrázků a zjistíš, kudy se vydal. Jel bezpečnou cestou? Napiš mu do kroužku známku. Škrtni místa, která jsou pro cestu na kole nebezpečná.

NA KOLE, KOLOBĚŽCE

značky, které bych měl znát
1.

**ZÁKAZ VJEZDU
VŠECH VOZIDEL**
sem

(nesmím)

**ZÁKAZ VJEZDU
VŠECH VOZIDEL**
sem

(nesmím)

**HLAVNÍ POZEMNÍ
KOMUNIKACE**
mám

(přednost)

**PŘIKÁZANÝ SMĚR
JÍZDY**
jedu příkázaným

(směrem)

**DEJ PŘEDNOST
V JÍZDĚ!**
musím dát

(přednost)

**STŮJ, DEJ
PŘEDNOST V JÍZDĚ!**
tady vždy

(zastavím)

**JEDNOSMĚRNÝ
PROVOZ**
tudy nesmím

(zpátky)

**ZÁKAZ VJEZDU
JÍZDNÍCH KOL**
sem na kole

(nesmím)

ST ZK PR CYKL STY
sem smím na

2.

(kole, koloběžce, bruslích)

O

T

M

K

O

Y

R

28

1. Odkdy jezdíš na kole? Jaké znáš značky? Přepiš slova v závorkách na řádky a přečti nahlas, co ti která značka říká. K poslední značce doplň do názvu samohlásky a na řádek napiš alespoň jedno slovo ze závorky. Zahraj si se spolužáky, co která značka přikazuje – předváděj a ostatní hádají, kterou značku předvádíš.
2. Najdi stíny odpovídající Sloníkům a napiš jejich písmena do prázdných kroužků. Dozvíš se, kdo nesmí vjet za značku STEZKA PRO CHODCE A CYKLISTY.

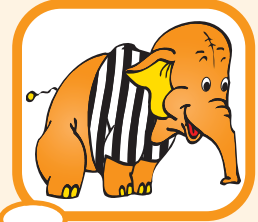
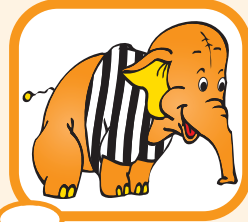
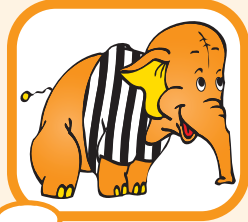
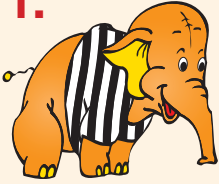

JEDEME AUTEM

bezpečnostní pásy a autosedačku používáme kvůli vlastní bezpečnosti

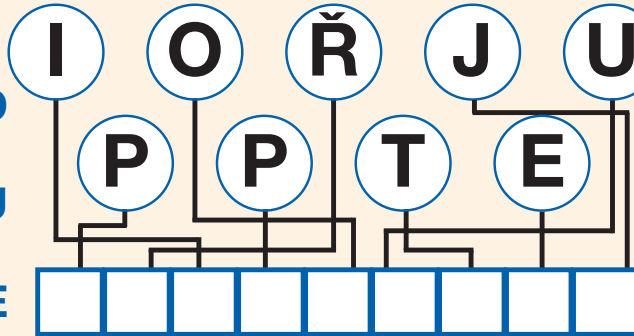
1.

2.

PŘED
KAŽDOU
CESTOU SE

3.

.....
.....
.....

Chudák Sloník!

1. Které z dětí na obrázku je správně připoutané bezpečnostním pásem? David, Tomík nebo Eliška? V které bublině je stejný Sloník?
Podle toho najdeš správný způsob připoutání. Napiš ke správnému obrázku svoje jméno. A poutej se také tak.
2. Vepiš písmena z kroužků podle linek do rámečků a přečti nahlas, co máš udělat před každou jízdou autem.
3. Proč Sloník při prudkém zabrzdění vylétl ze sedačky? Na co zapomněl? Co neudělal? Napiš to na řádky v bublině.

JEDEME AUTEM

používáme autosedačku

vždy se připoutáme

1.

použít autosedačku

zavázat si tkaničku

připoutat se bezpečnostním pásem

obléknout si tričko

2.

3.

Bez autosedačky a připoutání je náraz při prudkém brzdění při rychlosti 50 km/h stejný jako pád z
b) prvního patra
c) druhého patra
d) třetího patra

4.

POUŽIJ
VŽDY

30

T O E A K D
U S A U Č

1. Na co Sloník zapomněl? Dokresli mu to. Spojením teček zjistíš, na čem je cesta autem pro tebe i Sloníka bezpečnější.
2. David má velkou autosedačku. Jakou máš ty? Zkus ji popsat ostatním.
3. Podtrhni správnou odpověď – napoví ti otevřené okno. Zakroužkuj okno podle správné odpovědi. Až půjdeš ze školy, podívej se, jaká je to do patra výška. Zkus se někdy podívat i obráceně – jako Lucka na našem obrázku.
4. Vepiš písmena z kroužků podle linek do rámečků a přečti nahlas, co máš udělat při každé jízdě autem.

JEDEME AUTEM

nesedíme ani nestojíme mezi sedadly

1.

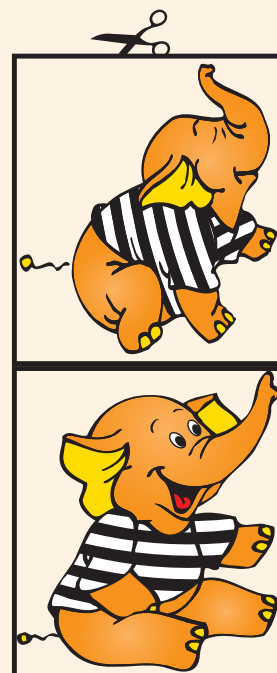

je
bezpečné

není
bezpečné

Stát nebo sedět při jízdě mezi sedadly

2.

3.

Postav ze stavebnice jednoduché auto, posad' do něj panáčka a do auta strč tak, aby narazilo do tvój ruky, kterou máš jen kousek od něj. Při první jízdě panáčka jen volně polož. Při druhé ho pevně zasaď do stavebnice. Sleduj, co se stane, když není a je panáček připevněn. Připevnění odpovídá připoutání bezpečnostním pásem v autě.

1. Ze zadního sedadla není dobře vidět. Tak se David postavil mezi sedadla a hned vidí lépe. Je to správné? Co Davidovi hrozí? Vybarvi zeleně bublinu se správnou odpovědí a doplň správně větu. Větu přečti nahlas.
2. Vystřihni Sloníka a zkus ho posadit na zadní sedadlo. Který Sloník a ve kterém obrázku správně sedí? Nalep ho tam.
3. K pokusu potřebuješ stavebnici, ve které můžeš figurku panáčka jen položit na ostatní díly a nebo ji pevně připevnit. Položený panáček je jako nepřipoutaný, připevněný panáček je jako připoutaný bezpečnostním pásem.

DOPRAVNÍ PROSTŘEDKY

na zastávce jsme opatrní

v dopravních prostředcích jsme ohleduplní

1.

balon

kolo

letadlo

traktor

metro

nákladník

lod'

ponorka

auto

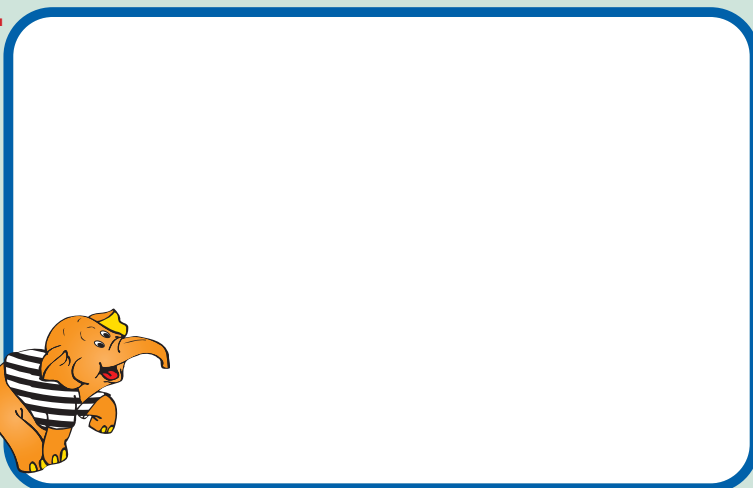
motocykl

tramvaj

autobus

2.

3.

32

1. Kde koho najdeš? Spoj rámečky se slovy se správnými obrázky. Přejdeš ještě na jiné dopravní prostředky?

2. Nakresli do rámečku dopravní prostředek, kterým rád cestuješ.

3. Na kterém obrázku Kristýna s Eliškou nastupují do autobusu správně? Víš, jak se máš chovat v dopravních prostředcích? Řekni, co musíš a nesmíš udělat, jak nastupovat, jak se držet. Zahraj si s ostatními na cestu dopravními prostředky. Předved' cestu dopravním prostředkem a ostatní musí hádat, čím jedeš.

DOPRAVNÍ PROSTŘEDKY

přecházíme za autobusem a rozhlížíme se z auta vystupujeme k chodníku 1.

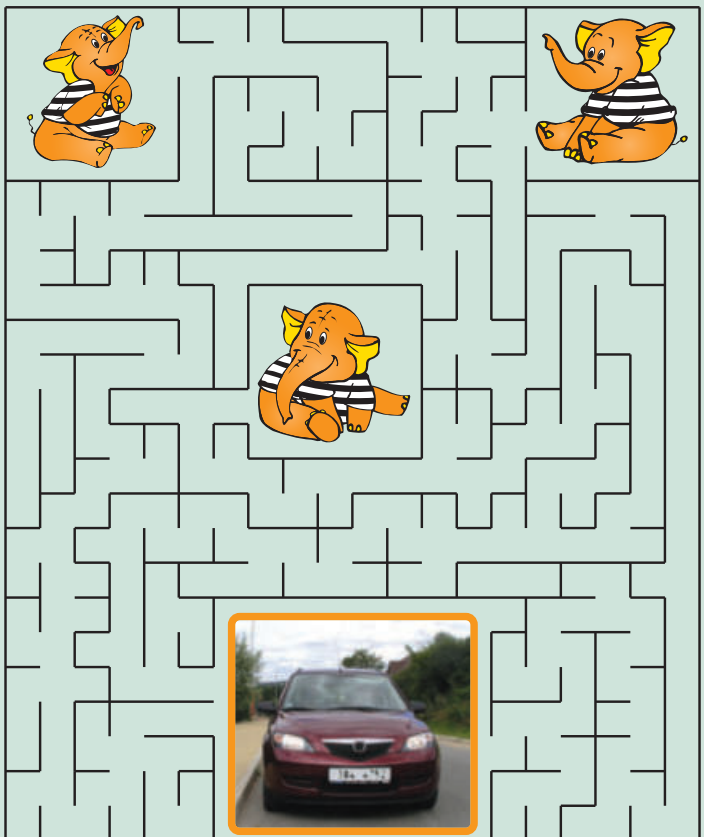
Silnici přecházíme:

a) za autobusem b) před autobusem

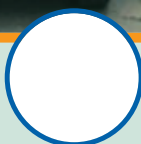
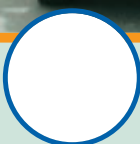
Nejlépe uděláme, když počkáme, až autobus

(odjede)

3.

2.

1. Vyprávěj, co dělá Eliška správně na obou obrázcích a proč chování dětí na dalším obrázku je nebezpečné. Jak přecházíme silnici po vystoupení z autobusu? Podtrhni správné odpovědi, dopiš větu a přečti ji nahlas.
2. Tereška vystupuje z auta. K chodníku nebo do silnice? Jak je to správné? Do kroužku napiš známku.
3. Sloník chce nastoupit do auta. Víš, odkud má nastupovat? Projdi bludištěm a poznáš, který Sloník chtěl nastoupit z nesprávné strany. Předved' podobnou situaci například v tělocvičně.

DOPRAVNÍ PROSTŘEDKY

u stažených závor čekáme

bliká-li červené světlo, nevstupujeme na koleje

1.

**ŽELEZNIČNÍ
PŘEJEZD BEZ ZÁVOR**

pečlivě se

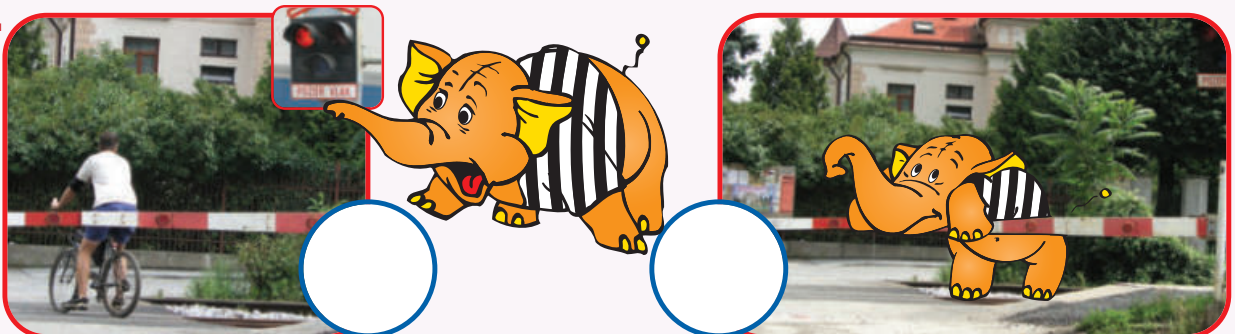
(rozhlížím)

2.

Když jsou staženy, brzy nepojede/pojede . Svítí také červené/bílé . U vždy nečekáme/čekáme . ještě nejede, tak můžeme/nemůžeme podlézt. Přejdeme, až se zvednou a nepřestane/přestane svítit . Svítí-li červené/bílé , pak teprve můžeme přejít. Do kolejiště vstupujeme/nevstupujeme , svítí-li červené . Před nechráněným přejezdem jsou/nejsou a . Je tam značka . Než přejdeme takový , nemusíme/musíme se pečlivě rozhlédnout. často před houká/nehouká . je malý/velký a střet s ním není/je životu nebezpečný. Proto dávej/nedávej na velký pozor!

3.

34

1. Co znamená červené a bílé světlo u závor? Vyprávěj podle obrázků, jak se správně chovat u závor. Přepiš slovo v závorce na řádek a přečti nahlas, co dělat u železničního přejezdu bez závor.
2. Vyber z podtržených slov to, které je do věty správné. Větu přečti nahlas. Přečti celé povídání a zkus ho převyprávět.
3. Sloník se velmi zlobí. Víš proč? Vyprávěj, co se na obrázcích děje, proč se Sloník zlobí, a řekni, jak by to mělo být správně. Označuj cyklistovo chování a Sloníkovu rošťárnu. To je nebezpečné chování!

Návod a pokyny pro práci se stránkami, řešení úkolů

K práci se sešitem budou děti potřebovat psací potřeby, pastelky, nůžky a několik drobností, které se dočtete v informacích u jednotlivých stránek (např. hrací kostku, figurky, modelínu, zrcátko). Každá stránka má v záhlaví název daného tématu a pod ním několik hesel, kterým by měly děti porozumět a jejichž význam by si měly osvojit. V sešitě jsou všechny obrázky umístěny do barevných rámečků. Barva rámečku vás informuje o obrázku, o práci s ním a o správném řešení:

červená – obrázek s nebezpečným chováním

zelená – obrázek se správným chováním

černá – obrázek k vystřížení (má u sebe ještě nůžky)

oranžová – neutrální obrázek

modrá – rámeček určený pro kresbu

Str 1: Důraz na dopravní prostředky, s kterými se dítě ve své lokalitě setkává. Dramatizace.

Str 2: **1/**Možnost kreslit podle strany 3. Mohou ho i vymodelovat. **2/**Řešení: vlak, traktor, metro, auto, kolo, tramvaj, letadlo, autobus, motorka, nákladák, loď. Tajenka: Dopravní prostředky.

Str 3: Obrázky v zelených rámečcích spojit se Sloníkem vpravo, v červených se Sloníkem vlevo.

Str 4: **1/**Škrtnout obě děvčata, Sloníka vybarvit červeně. **2/**neslouží – dovádění, přelézání, zastavení aut, podlézání; slouží – bezpečnosti chodců, zabránění vstupu do vozovky **3/**Zapomněla se rozhlédnout; dokreslit Sloníkovi oči hledící vlevo a vpravo.

Str 5: **1/**Na obrubníku si děti nesmějí hrát a zdržovat se; hrozí jim projíždějící auto. **2/**Je-li chodník uzavřen, musí přejít na druhou stranu a musí se pečlivě rozhlédnout.

Str 6: **1/**Tajenka: Silnice není hřiště. Michal si hraje na silnici a může dojít k nehodě. Do bubliny nakreslit např. míč, švihadlo nebo něco jiného, s čím si děti hrají. **2/**Nakreslit jakékoliv malé zvířátko. Připomenutí pojmů velký/malý. Dramatizace. Vítězíme rozumem – i v silničním provozu přemýšlet.

Str 7: **1/**Do prvního obrázku vlepít Sloníka dolního, do druhého horního. **3/**zeleně – Sloník na přechodu; ostatní tři červeně.

Str 8: **1/**Nejlepší barvou je žlutá a červená. **2/**Tajenka: Musím být vidět! **3/**Rozdíl je v reflexních nášivkách a doplňcích. **4/**Tabulku doplnit v průběhu několika týdnů, aby byl poznat rozdíl času.

Str 9: Odrážka odráží světlo, oči zvířat fungují podobně. *Více informací na www.iBESIP.cz.*

Str 10: Nehrajeme si na kolejkách a silnici. Připomenout, že hra nepatří ani na chodník.

Str 11: **1/**Název značky: Obytná zóna. Tajenka: hrát, kole, koloběžce. **2/**Do rámečků vedle dělat čárky výskytu obrázků a spočítat je. Neprojdou políčko s vlakem. Vlak nepotkají v obytné zóně.

Str 12: Lze hrát se skupinami žáků ve třídě – každé družstvo má svého kapitána, který postupuje s figurkou. V družstvu se děti střídají při výkladu obrázků.

Str 13: Děti si vyberou obrázek, o kterém vyprávějí. Starší děti mohou příběh napsat.

Str 14: **1/**Michal se rozhlédl, než vstoupil do silnice, a rozhlížel se i při přecházení. **2/**Správně šla Kristýna – přímo, nejkratší cestou, nejrychlejší. **3/**Správně jsou třetí šlápoty; Sloník musí mít šlápoty podobně přímo. **4/**Tajenka: Přecházej přímo!

Str 15: **1/**Vysvětlit dětem vzdálenost 28 m například v tělocvičně nebo na procházce. **2/**Před zátačkou nepřejdeme, nevidíme do ní. Nepřebíháme před auty, řidič nestačí bezpečně zastavit. **4/**Po chodníku, který vede souběžně se silnicí, si změřit – odkrokovat – určitou vzdálenost. Pak změřit čas, za jak dlouho vzdálenost ujede auto, a zapsat do tabulky. *Více informací na www.iBESIP.cz.*

Str 16: **1/**Vysvětlit pojem oční kontakt – setkání pohledů řidiče a přecházejícího chodce. **3/**Přemýšlí nad tím, jak je auto daleko, jestli stačí přejít, jestli má počkat atp.

Str 17: **1/**Přechod pro chodce; po přechodu k bodu 2. **2/**Podchod; přejde podchodem – obtáhnout linku naznačující podchod – schody. **3/**Šlápoty nakreslit na pravou stranu přechodu. **4/**Auto nakreslit na silnici ke středu sešitu.

Str 18: Jedničky zeleným a pětky červeným rámečkům. Zdůraznit, že kolo po přechodu vedeme.

Str 19: **1/**Michalka se správně rozhlédla. Než vstoupím na přechod, několikrát se rozhlédnu... **2/**K tomu mu na botách, čepici a batohu zářily reflexní doplňky.

Str 20: **1/**Barva Sloníkovy hlavy odpovídá semaforu. Horní Sloník „Stůj“, dolní „Jdi“. **2/**Správná odpověď c. **3/**Správná odpověď b. Dramatizace k bodu 3 a 4. Zdůraznit přednost tramvaje.

Str 21: **1/**Míša se rozhlédla, Eliška navázala oční kontakt se řidičem, aby viděl, že chce přejít. I když spěchá, nesmí zapomenout rozhlédnout se a dodržovat bezpečnost. Je lepší přijít pozdě než se zranit kvůli spěchu. **2/**Sloník jel autem.

Str 22: **1/**Tajenka: na kole, koloběžce, bruslích. *Více informací na www.iBESIP.cz.*

Str 23: **2/**Vláda zapomněl přilbu. Může mu ji půjčit, jestliže má stejně velkou hlavu. Přilbu si raději nepůjčovat, nosit svoji. Při měření obvodu hlavy děti poznají jejich rozdílnost.

Str 24: zadní odrazka, zadní svítlna, zvonek, světlomet, zadní brzdy, odrazky pedálů, kryt řetězu, přední brzdy, odrazky paprsků

Str 25: Náповědou pro kresbu je předchozí strana. **2/**Povídku děti mohou nakreslit, starší napsat.

Str 26: **1/**Při jízdě na kole, koloběžce, bruslích atp. **2/**Správné odpovědi: 1d, 2b, 3c, 4b, 5b, 6b, 7c, 8d, 9d. Zdůraznit vhodnost přilby i u dospělých.

Str 27: **1/**Škrtnout: přechod–Ř, dálnice–R, silnice–S; tajenka: jezdí opatrně. **2/**10 let **3/**Valentýnovi dokreslit přilbu. V tabulce jsou čísla 9684 (3. řádek) a 4752 (6. řádek). Valentýn dostane jedničku, jel správně po louce a stezce pro chodce a cyklisty. Škrtnout koleje a dálnici.

Str 28: **1/**Stezka pro cyklisty. **2/**Na stezku pro chodce a cyklisty nesmějí motorky.

Str 29: **1/**Správný je druhý obrázek. **2/**Před každou cestou se připoutej. **3/**Sloník neměl autosedačku a nebyl připoutaný. *Více informací na www.iBESIP.cz.*

Str 30: **1/**Zapomněl se připoutat. **3/**Správně je d. Zakroužkovat okno ve 3. patře s Luckou. **4/**Použij vždy autosedačku.

Str 31: **1/**...není bezpečné. Vybarvit „není bezpečné“. **2/**Správně je nalepit dolního Sloníka do obrázku s autosedačkou. Dokreslit bezpečnostní pás. **3/**Autíčko narazí do ruky a nepřipevněný panáček vyletí stejně jako nepřipoutaný pasažér v autě. Připevněný panáček stejně jako připoutaný pasažér tak nedopadne. *Více informací na www.iBESIP.cz.*

Str 32: **3/**Dramatizace chování v dopravních prostředcích – nástup, výstup, uvolnit místo k sezení, nestát u dveří, držet se za jízdy, nestrkat se. Jak se chovat na zastávce.

Str 33: **1/**Škrtnout: před autobusem, nerozhlížíme se. Vysvětlit tyto pojmy. Dramatizace daného tématu velmi vhodná a účelná. **2/**Správně je vystupovat k chodníku a nastupovat také. **3/**Nesprávně nastupuje Sloník vpravo nahoře.

Zadní strana obálky: Značky se stojánkem vystřihněte, stojánek uprostřed prostříhněte, přehněte od sebe a postavte. Značky používejte jako doplněk pracovního sešitu i k samostatným hrám.

DOPRAVNÍ VÝCHOVA

pro 1. a 2. ročník základní školy

ilustrovala PaedDr. Lenka Frajerová

fotografie a grafická úprava STUDIO LINES, s.r.o.

odborná spolupráce Ing. Blanka Sunkovská, Mgr. Robert Šťastný, Mgr. Jaroslava Nováková

pro Ministerstvo dopravy publikaci vytvořilo Studio Lines, s.r.o.

ve spolupráci s dětmi ZŠ Rakovského v Praze 4 a dětmi z Prahy a okolí

veškerá práva vyhrazena, zákaz kopírování díla i jeho částí

3. upravené vydání

© Ministerstvo dopravy – BESIP, Praha 2007

www.iBESIP.cz

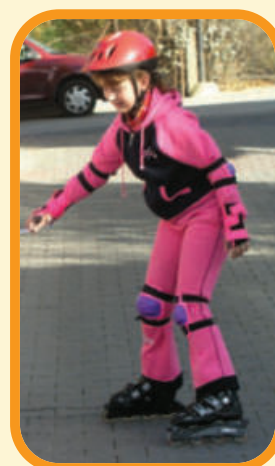
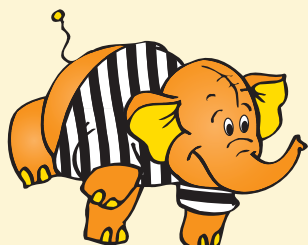
© Lenka Frajerová, Praha 2007

www.studiolines.cz

CHODCI A DOPRAVNÍ PROSTŘEDKY

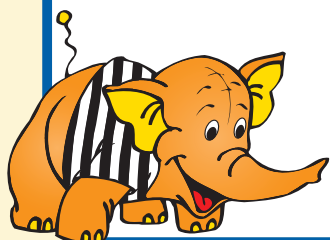
Červeně podtrhni, kdo je chodec. Žlutě podtrhni, kdo může na chodník. Modře podtrhni, kdo může na silnici. Zeleně podtrhni, kdo nesmí na chodník. Řekni, které dopravní prostředky jsou pro osobní a které pro nákladní dopravu.

CHODCI A DOPRAVNÍ PROSTŘEDKY

1.

2.

V	L	A	K	T	P	O	T	D
D	V	U	O	R	T	E	M	K
O	N	T	R	A	M	V	A	J
O	L	O	K	K	R	S	Ř	Ď
P	Í	L	E	T	A	D	L	O
R	A	U	T	O	B	U	S	L
M	O	T	O	R	K	A	E	Y
A	N	Á	K	L	A	Ď	Á	K

2

1. Které dopravní prostředky jsi potkal cestou do školy? Vidiš nějaké z okna? Nakresli do rámečku, který dopravní prostředek na předchozí stránce chybí.
2. Ve čtyřsměrce je ukryto 11 dopravních prostředků. Až je vyškrtáš, zůstane ti 18 písmen. Když je přečteš po sloupcích, dostaneš tajenku.

NA CHODNÍKU

chodíme vpravo nehrajeme si na bruslích a koloběžce jedeme opatrně

3

Sloník foukal chobotem kouzelné bublinky. Podívej se na obrázky. Jen na některých se děti chovají správně. Víš, které jsou správné? Vyprávěj, co děti dělají správně a co ne. Usměvavého Sloníka spoj se správnými obrázky a rozzlobeného s nesprávnými. Hlavičku Sloníka v bublinkách vybarvi zeleně u obrázků se správným chováním a červeně u obrázků s nesprávným chováním.

NA CHODNÍKU

zábradlí není na hraní nevstupujeme náhle do vozovky jsme pozorní

1.

2.

Zábradlí
neslouží k

?

přelézání

Zábradlí
slouží k

?

dovádění

bezpečnosti chodců

3.

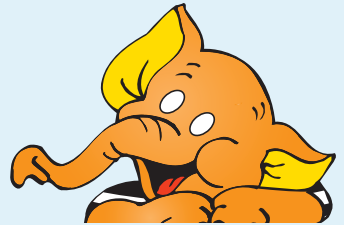
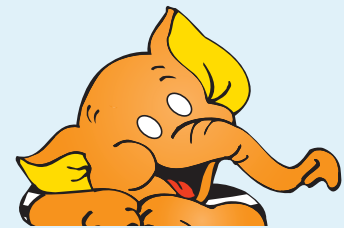

zastavení aut

podlézání

zabránění vstupu do vozovky

HLÉD ROZ NOUT

4

1. Vyprávěj, co Kristýna s Eliškou dělají na obrázku, a škrtni, co si myslíš, že je špatně. Na druhém obrázku čeká Valentýn na kamarády. Chová se bezpečně? Pokud se Sloník chová správně, vybarvi ho zeleně, jinak červeně.
2. Spoj slova se správným barevným rámečkem. Dokončíš tak větu a dozvíš se, k čemu slouží zábradlí.
3. Míša spěchá za kamarádkou na druhém chodníku. Na co zapomněla? Urovnej slabiky a dokresli Sloníkovi oči, kam se má rozhlédnout, než vstoupí do silnice.

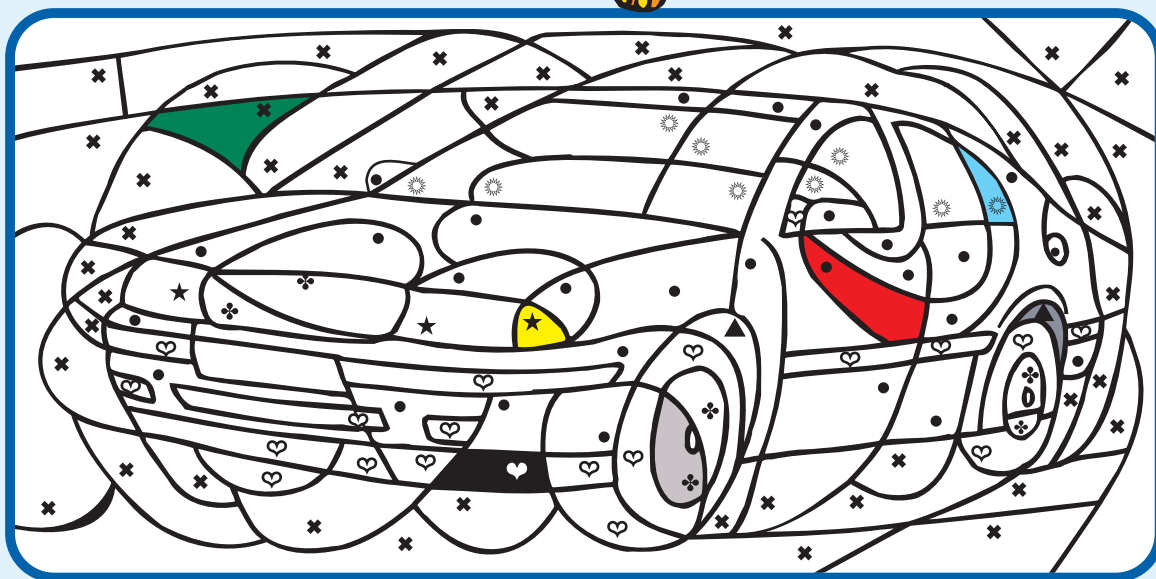
NA CHODNÍKU

na obrubníku se nezdržujeme

na obrubníku nám hrozí nebezpečí

1.

2.

ZÁKAZ VSTUPU CHODCŮ

CHODNÍK UZAVŘEN

STEZKA PRO CHODCE

5

1. Vyprávěj, co dělají děti na obrubníku nesprávně a co se jim může stát. Vybarvi políčka naznačenými barvami a uvidíš, jaké nebezpečí dětem hrozí.

2. Je v tvém okolí umístěna některá z těchto značek? Předved', zahraj, co ti říkají. Nauč se, co znamenají. Některou značku si zkus nakreslit. Přemýšlej, co máš dělat, když chodník, po kterém jdeš, je uzavřen. Víš to?

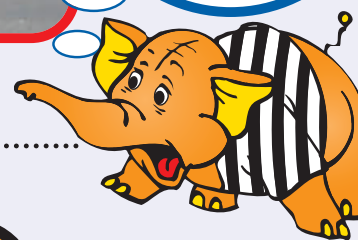
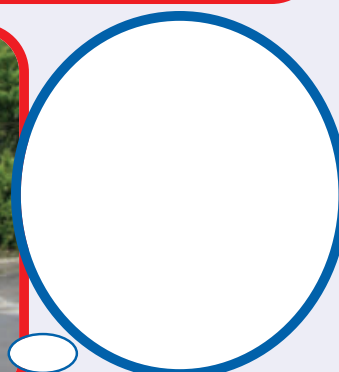

JDEME PO SILNICI

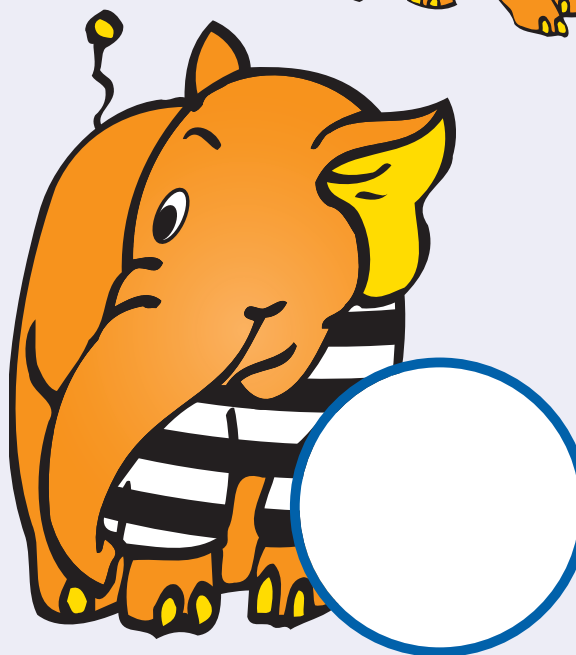

na silnici si nehrajeme

1.

2.

6

1. Srovnej obrázky, jak jdou za sebou, a na řádek napiš vyluštněný vzkaz. Sloník se zlobí, protože Michal se chová nebezpečně. Víš, proč je jeho chování nebezpečné? Nakresli do bubliny, co nepatří na silnici.

2. Nákladní auta jsou velká jako slon. Jsi proti nim maličký. Nakresli Sloníkovi do bubliny docela maličké zvířátko. Zahraj si s kamarády hru na auta, nákladáky a chodce. Totéž vymodeluj a porovnej rozdíly velikosti. Když nemůžeš zvítězit silou, víš, čím zvítězíš?

JDEME PO SILNICI

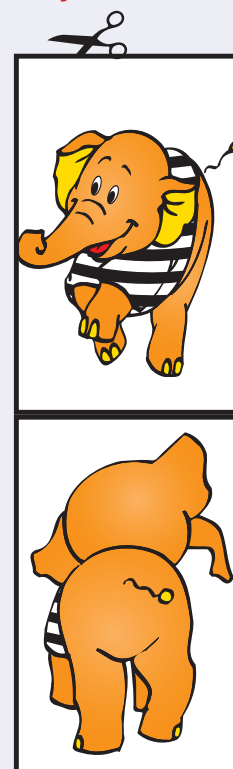

chodíme v protisměru

za sebou

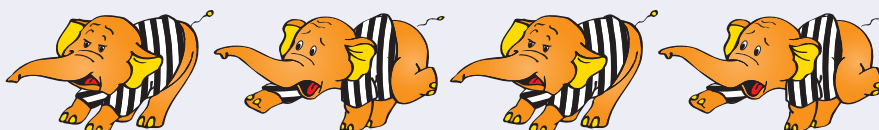
nehrajeme si

1.

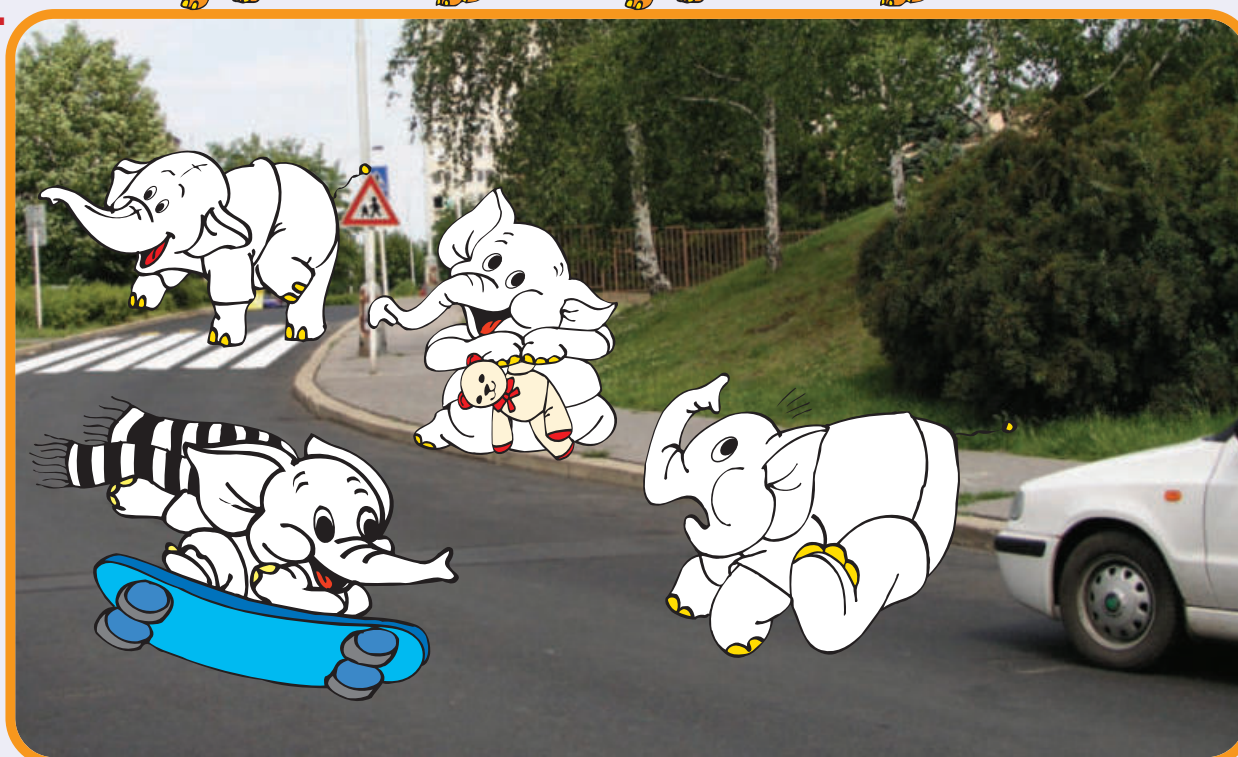

2.

Chodíme v (protisměru)

3.

1. Vystříhni obrázky Sloníka a každý nalep do obrázku místo otazníku tak, aby šel správně po silnici.
2. Přepiš na řádek slovo v závorce. Větu přečti nahlas.
3. Vyprávěj, kdo se na obrázku chová správně a kdo ne. Zeleně vybarvi správné Sloníky, červeně nesprávné.

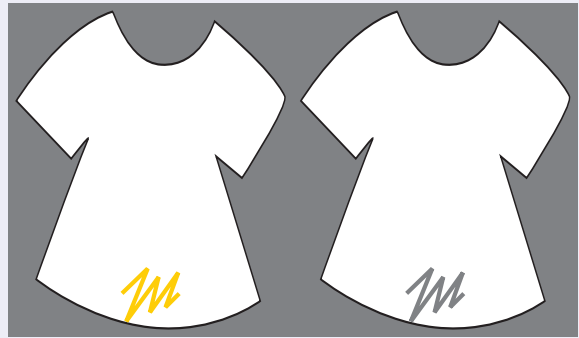
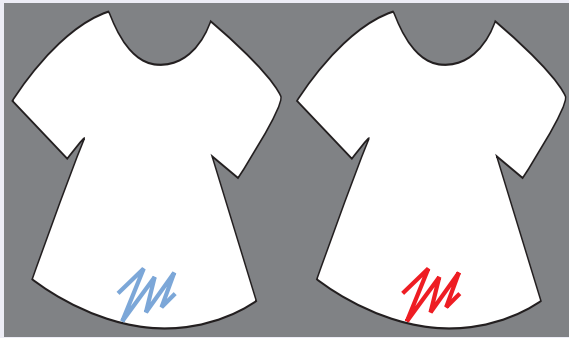
JDEME PO SILNICI

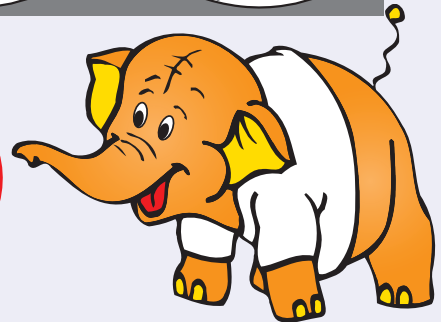
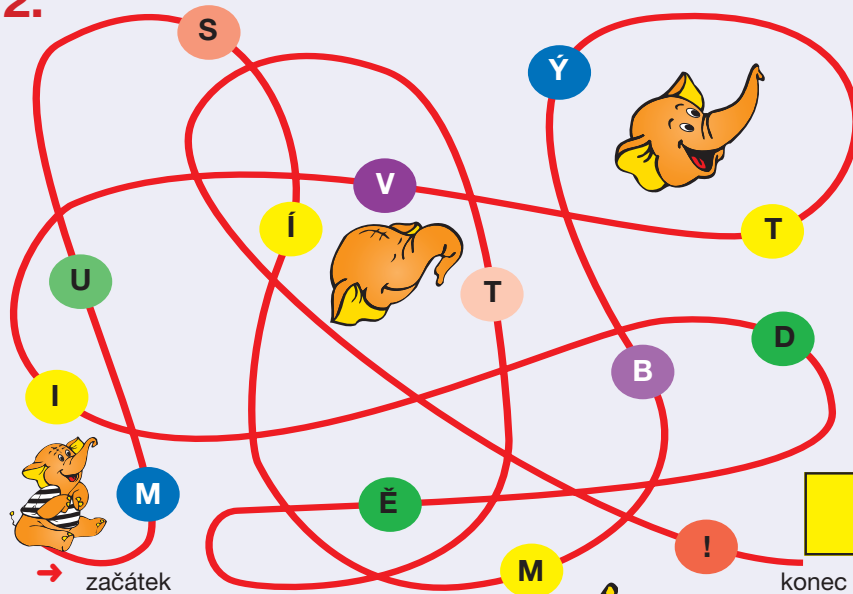
nosíme pestré oblečení

nosíme reflexní doplňky

1.

2.

Four yellow boxes for writing the word from the word search. The last box contains an exclamation mark.

3.

4.

datum

tma od:

Two sets of horizontal dashed lines for writing the date and time.

1. Vybarvi trička určenou barvou a rozhodni, které je na silnici nejlépe vidět. Stejně vybarvi tričko Sloníkovi.
2. Projdi bludištěm a zapiš písmena do rámečků. Přečti zprávu nahlas.
3. Najdi rozdíly v obrázcích, řekni, který je správný a proč. Máš na svém oblečení reflexní doplňky?
4. Sleduj, odkdy se stmívá, a zapiš do tabulky den a hodinu, odkdy se stmívá.

JDEME PO SILNICI ZA TMY

řidič nás musí vidět

nosíme barevné oblečení a reflexní doplňky

1.

2.

Víš, proč se říká, že zvířatům svítí oči? Víš, proč odrazka – třeba na kole – svítí? A svítí opravdu, nebo je to trochu jinak? Přines do školy baterku a odrazku. Zkus ji nasvítit tak, aby „svítla“.

9

1. Na svém oblečení bys měl mít reflexní doplňky. Světla auta z nich udělají jakési baterky, díky kterým řidič chodce lépe vidí. Chůze po silnici za šera a za tmy bez reflexních doplňků je životu nebezpečná. Vybarvi Sloníkovo oblečení pestrými barvami a žlutou reflexní nášivku a doplňky. Popiš, kde všude jsou.
Máš je ty na svém oblečení, botách, tašce...? Přijď zítra do školy alespoň s jednou věcí s reflexním doplňkem.

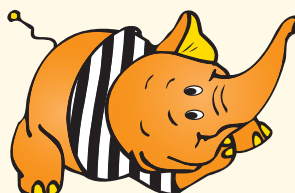
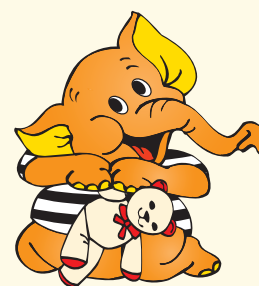
KDE SI HRÁT

na hřišti

v parku

v obytné zóně

10

Kde je pro Míšu bezpečné si hrát? Má panenku, míč, kočárek a koloběžku. Vyber obrázek Míši a spoj ho s hračkou, která jí patří, a místem, které je pro ni i pro tebe ke hře bezpečné. Škrtni červenou pastelkou obrázky s místy, kde je nebezpečné si hrát. Řekni, proč jsou některá místa ke hře nebezpečná a co ti tam hrozí.

KDE SI HRÁT

obytná zóna
1.

auta tudy jedou pomalu

1.

O B O
Y H T
N E Á K
U L Z
N V Ó P M
A

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7.

Tady si můžeme jezdit na a na

H R T
K L
K L B Ž C

2.

ovsɹɹv ěvb o 	ůlob onbej o 	ůlob řřř o 	ovɛlv ěvb o 	ovsɹɹv ěvb o 		<input type="text"/>
ůlob jednɔ o 	ovsɹɹv o dvɛ o 	ɔɛnɛ kɔnɛ řřř 	ůlob dvɛ o 	ovɛlv řřř o 		<input type="text"/>
ovsɹɹv řřř o 	ovsɹɹv onbej o 	ɯɯɯ onbej o 	ɯɯɯ o dvɛ o 	ovsɹɹv ěvb o 		<input type="text"/>
ovɛlv onbej o 	ɯɯɯ onbej o 	ovsɹɹv o dvɛ o 	ovɛlv o dvɛ o 	ɯɯɯ o dvɛ o 		<input type="text"/>
						<input type="text"/>
						<input type="text"/>

1. Spoj rovnou čarou (můžeš pravítkem) tečky podle pořadí. Přečti nepřeškrtnutá písmena a dozvíš se název modré značky. Název zapiš na linky vedle značky. Doplň do rámečků samohlásky a zjistíš, co můžeš dělat v obytné zóně.
2. Vezmi zrcátko a stavěj ho na červené linky. Postupuj podle příkazů, které si přečteš v zrcátku. Začni na poli se Sloníkem. Zapisuj si do rámečků, kolik kterých obrázků jsi prošel. Jeden obrázek na své cestě nepotkáš. Který to je a proč? Můžeš ho potkat v obytné zóně?

KDE SI HRÁT

hřiště

park

zahrada

louka

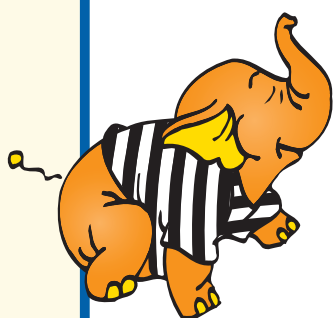
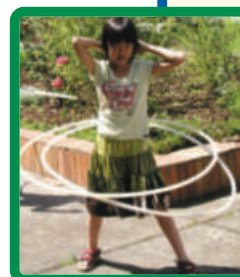
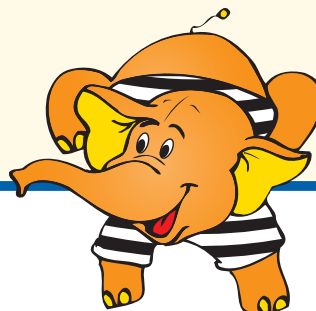
obytná zóna

 CÍL	89	88 	87	86 	85 	84	83 	82	81 	←			
→	68	69 	70	71 	74 	73	74	75 	76	78 	79 	↑	
↑	67 	66	65 	64	63 	62	61 	60	59	58 	57 	←	
→	46	47	48	49 	50	51 	52	53 	54	55	56 	↑	
↑	45 	44	43 	42	41	40 	39	38 	37	36 	35 	←	
→	24 	23	25 	26	27	28 	29	30	31 	32	33 	34 	↑
↑	22	21	20 	19	18 	17	16	15 	14 	13 	12 	←	
12	START →	2	3 	4	5 	6	7 	8	9 	10	11 	↑	

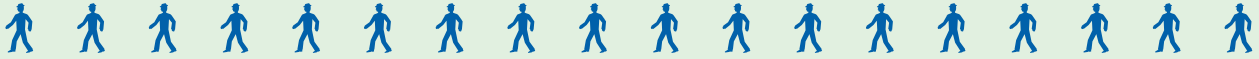
Hrají 2 až 4 hráči nebo skupiny. Potřebuješ figurky a kostku. Figurkou postupuj od startu po očíslovaných polích podle hodu kostkou. Na poli se zákazem vstupu jednou nehraješ, na poli se stezkou pro chodce házíš ještě jednou. Stejně i na poli se Sloníkem. Zastaví-li na obrázku, řekni, co se na něm děje a jestli je to správně. Modré šipky z políček tě posunou nahoru, červené dolů. Do cíle – posledního pole s hřištěm – se musíš střetit přesným počtem bodů na kostce.

KDE SI HRAJEŠ TY?

Dej dětem na obrázcích jména a vyprávěj, co dělají a kde si hrají a proč. Můžeš vymyslet krátký příběh. Nakresli obrázek, kde si venku hraješ ty a s čím.

PŘECHÁZÍME BEZ PŘECHODU

rozhlížíme se vlevo a vpravo před přecházením i při něm přecházíme přímo
1.

Rozhlédni se

(vlevo)

a

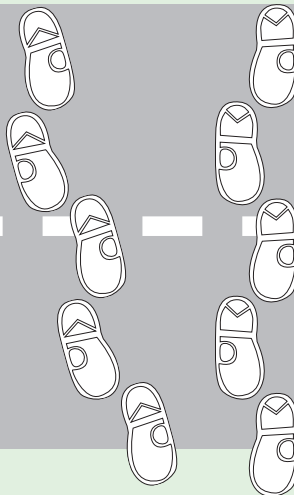
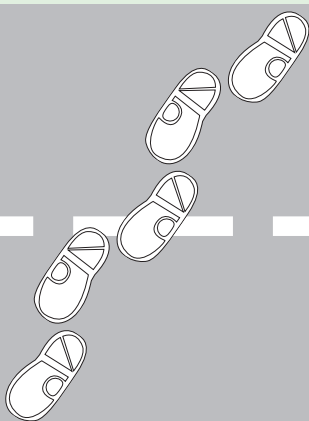
(vpravo)

2.

3.

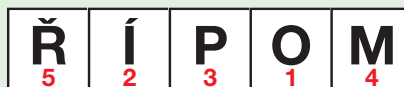

4. PŘECHÁZEJ

14

!

1. Vyprávěj, co Michal udělal, než přešel silnici. Přepiš slova v závorkách na řádky a větu přečti nahlas.
2. Kristýna přešla silnici přímo, Eliška šikmo a nerozhlédla se. Zakroužkuj, která šla správně. Zahrajte si na přecházení silnice.
3. Na silnici zůstaly šlápoty. Který chodec šel správně a který špatně? Správné šlápoty vybarvi zeleně, špatné červeně. Nakresli, jaké šlápoty zůstanou po Sloníkovi, až přejde správně silnici.
4. Doplň písmena z bílých rámečků do žlutých podle čísel a zprávu přečti nahlas.

PŘECHÁZÍME BEZ PŘECHODU

auto se blíží rychle 28 metrů ujede za 2 sekundy přecházíme bezpečně
1.

2.

Takové chování je.....! (nebezpečné)

3.

4.

přijelo za

asi metrů

.....
.....
.....
.....
.....
.....

1. Kačka čeká, až přejede auto, aby mohla bezpečně přejít. Auto je už příliš blízko, rychle se blíží. Kdy má přejít?
2. Vyprávěj, co děti na obrázku dělají špatně, a řekni, jak se mají chovat správně, jak mají bezpečně přecházet.
3. Auto se k tobě rychle blíží. Nejvzdálenější auto je od Sloníka 28 m. Přijede k němu za 2 sekundy – za tu chvíli stihneš říct slovo „máma“ – zkus si to. Zahrajte si v tělocvičně nebo na hřišti na chodce a blížící se auta .
4. Změř stopkami, za jak dlouho k tobě auto přijede. Zapiš do tabulky čas a odhadni, kolik za tu dobu ujelo metrů.

PŘECHÁZÍME BEZ PŘECHODU

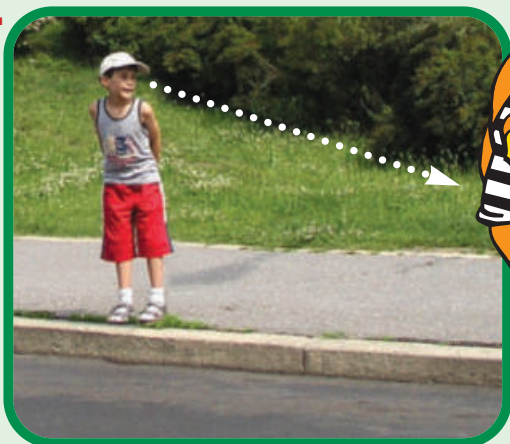
oční kontakt

dívej se řidiči do očí

poslouchej

přemýšlej

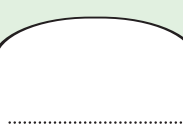
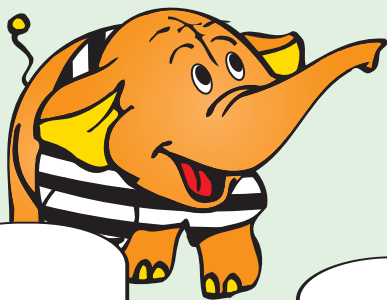
1.

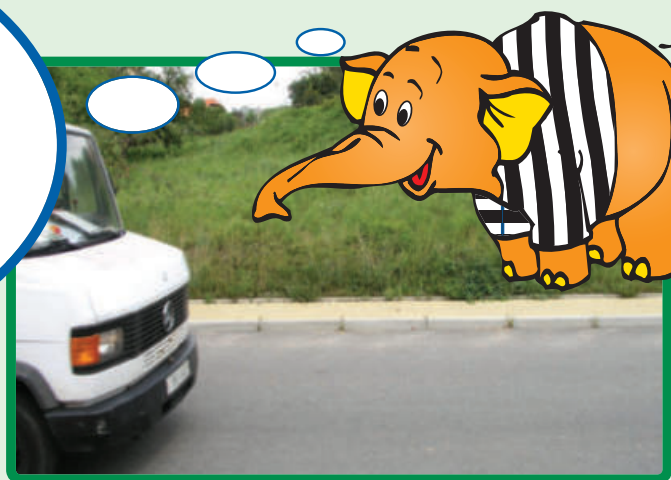
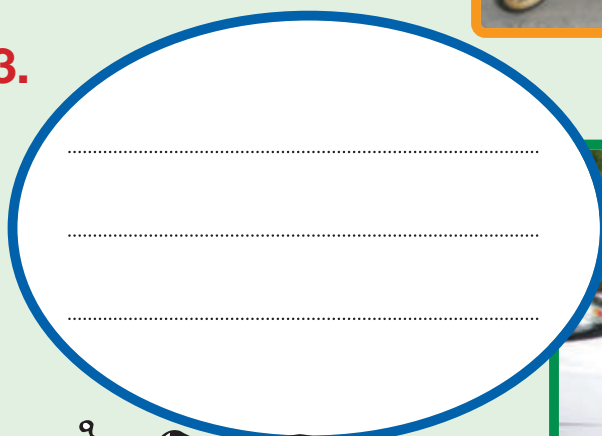
tak tě vidí řidič

2.

3.

1. Dej řidiči najevo, že chceš přecházet, podívej se na něj. Obtáhni šipku od očí Michala, kterým směrem se dívá na řidiče. Prohlédni si druhý obrázek – jak tě řidič vidí. Vybarvi oko barvou svých očí. Zahrajte si na řidiče a chodce a dívejte se na sebe před přecházením a při něm.
2. Poslouchej zvuky. Jaký zvuk vydávají dopravní prostředky na obrázcích? Napiš to na řádky do bubliny.
3. Blíží se auto a Sloník chce přejít... Nad čím asi přemýšlí? Napiš to na řádky do bubliny.

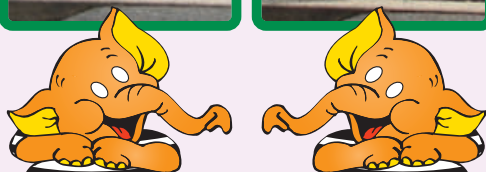

PŘECHÁZÍME PO PŘECHODU

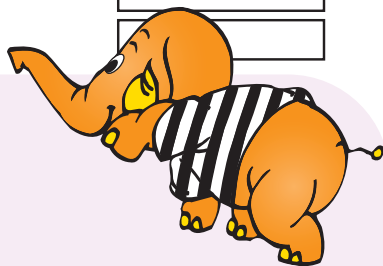
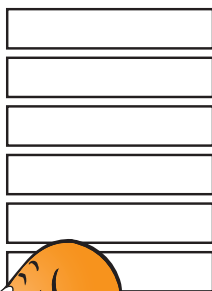

rozhlížíme se vlevo a vpravo před přecházením i při něm po přechodu jdeme vpravo

1.

PŘ CH D
PR CH DC

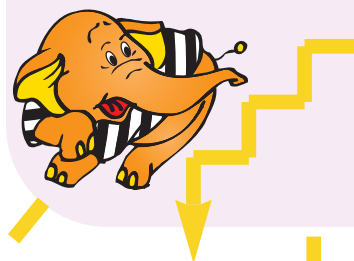
4.

2.

P D CH D

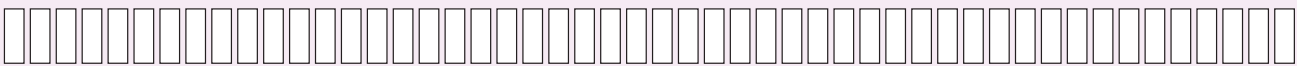

3.

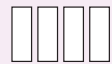

1. Doplň samohlásky a přečti název značky. Co udělal Honza, než přešel po přechodu? Nakresli Sloníkovi oči, kam se dívá, než přejde silnici. Obtáhni přechod a přejdi se Sloníkem k bodu 2.
2. Doplň samohlásky do názvu značky. Nakresli, kudy Sloník půjde – bez přechodu, přes křižovatku nebo podchodem?
3. Po přechodu chodíme vpravo. Nakresli správně šlápoty Sloníka na přechod a přejdi k bodu 4.
4. Než přejdeš, dej řidiči nejvo, že chceš přejít. Nakresli auto, které se ke Sloníkovi blíží zleva. Sloník se dívá na řidiče.

PŘECHÁZÍME PO PŘECHODU

klidně

rozvážně

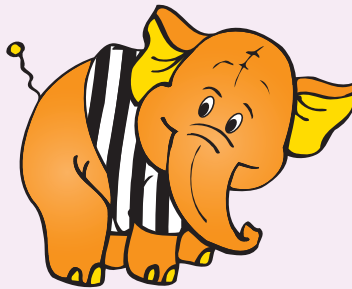
rychle

rozhlížíme se

nejedeme

jdu vpravo

jedu na kole

zbrkle a bezhlavě

jdu vlevo

kolo vedu

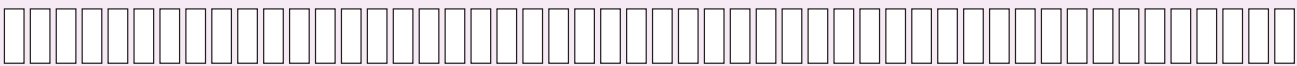

klidně a rychle

rozhlížím se

Jak správně přecházíme po přechodu? Chod' vždy vpravo, nebudeš překážet chodcům, kteří jdou proti tobě. Při přecházení se rozhlížeš, jestli něco nejede. Přes přechod nejedíš, neběheš. Přecházej rychle, ale klidně a rozvážně. Spoj slova s obrázky, ke kterým patří. Prohlédni si obrázky a vyprávěj o nich. Napiš do červeného kroužku známku, kterou bys dal dětem za jejich chování na přechodu. Zahraj si na přecházení po přechodu. Zkus předvést i nesprávné chování.

PŘECHÁZÍME PO PŘECHODU

klidně

rozvážně

rychle

rozhlížíme se

nejedeme

1.

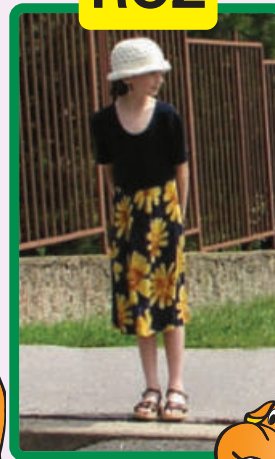
NU

HLÉD

ROZ

Než vstoupím na přechod, několikrát se

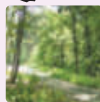
vlevo a vpravo.

2.

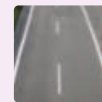
Sloník na výletě

se vydal na výlet do

. Cestou šel přes

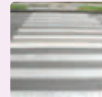

. Nebyl

tam

, tak šel k nejbližšímu

a pěkně se roz-

hlédl

a . Protože nešlo žádné

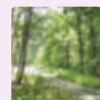

, rychle

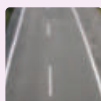
přešel na druhou stranu

. Cesta do

vedla po

bez chodníku.

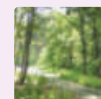

šel vlevo a dával pozor na

protijedoucí

. Šťastně došel do

. Cestou

zpátky už byla skoro

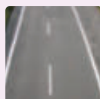

. Oblékl si

mikinu, aby

byl na

dobře vidět. K tomu mu na

a

zářily

se z výletu bezpečně vrátil

1. Seřaď obrázky tak, jak jdou správně za sebou. Zjistíš, co Michalka nezapomněla udělat, než vstoupila na přechod. Dopiš vylustěné slovo na řádek a větu přečti nahlas. Zahraj si na přecházení – předveď, co uděláš, než přejdeš.

2. Sloník se vydal na výlet. Přečti si, kudy šel a jak se cestou choval. Zkus vyprávět ostatním podobný příběh o sobě nebo o svém kamarádovi. Můžeš do svého vyprávění zařadit i nesprávné chování a zjistit, jestli na to posluchači přijdou.

SEMAFORY NA PŘECHODU

červená – STŮJ! zelená – JDI! rozhlížíme se před přecházením i při něm
1.

?

?

t j s ů

i j d

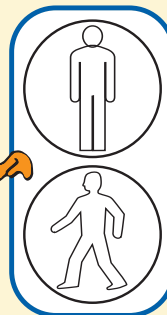
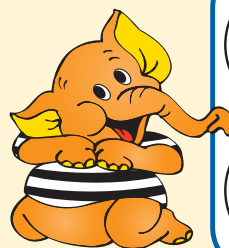
2.

Tlačítko na sloupu se semaforu slouží k rozsvícení

- a) semaforů
- b) červeného panáčka
- c) zeleného panáčka
- d) a zhasnutí semaforů

4.

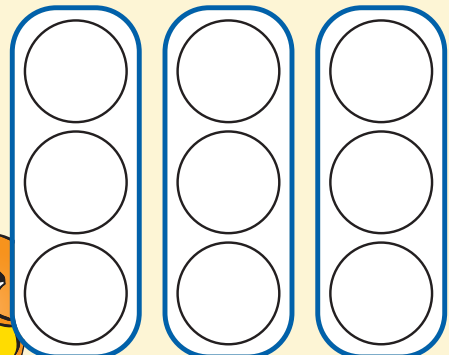

3.

Tramvaj na přechodu

- a) nesmí zastavit
- b) má vždy přednost
- c) nemá přednost
- d) musí zacinkat

20

1. Řekni, co dělá Eliška na světelném přechodu pro chodce. Vybarvi hlavičku Sloníka odpovídající barvou. Vystřihni oba Sloníky a nalep je na odpovídající místa. Urovnej písmena v rámečku a zjistíš, jestli jsou pod správným obrázkem.
 2. a 3. Podtrhni správnou odpověď. Potkáváš tramvaj cestou do školy nebo jindy? A jak se chováš na přechodu?
 4. Vybarvi semafor pro chodce „Stůj“ a „Jdi“ a řekni, co při kterém světle uděláš. Víš, jaká světla svítí na semaforu pro řidiče a co které znamená? Zkus je vybarvit a říct, co při kterém světle řidič udělá. Zahraj si na světla, chodce a tramvaj.

MOJE CESTA DO ŠKOLY

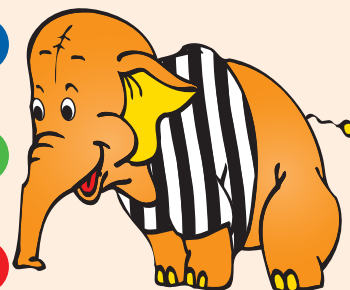
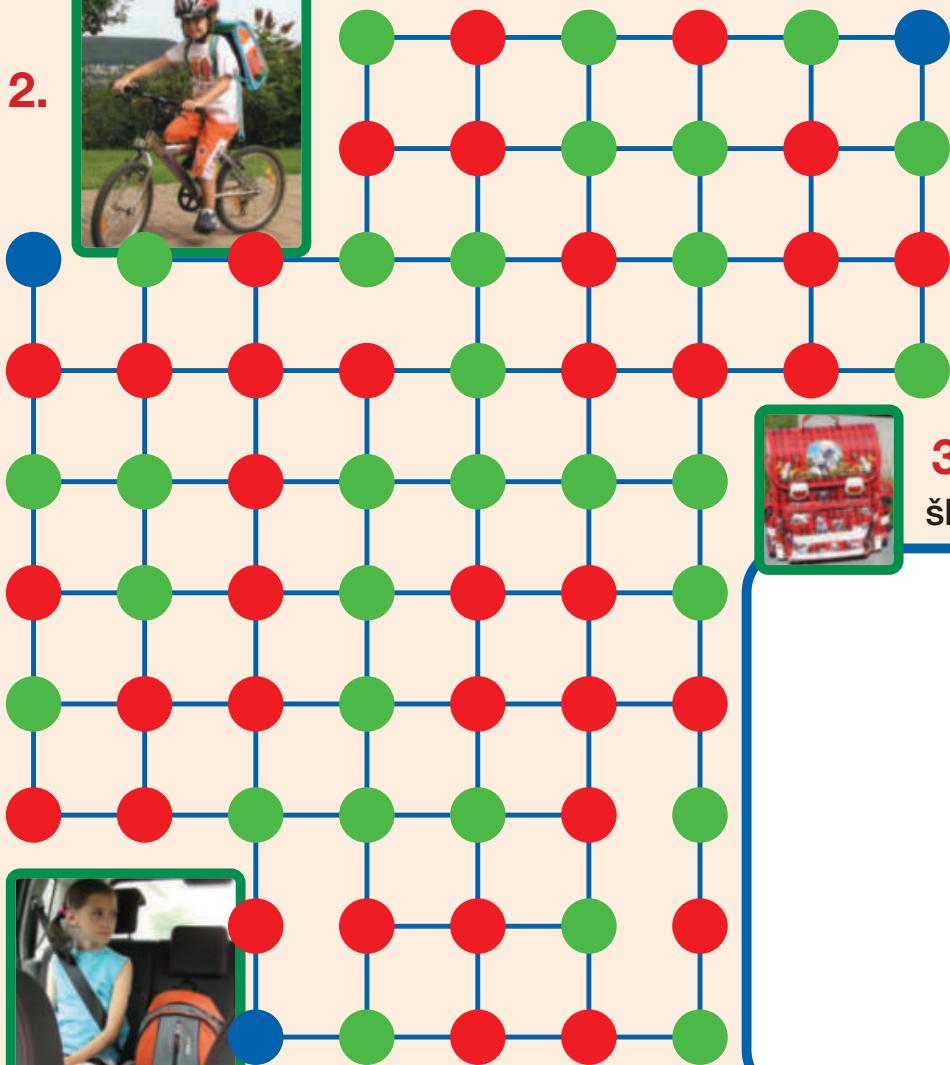
u přechodu se rozhlédneme

díváme se na řidiče v přijíždějícím autě

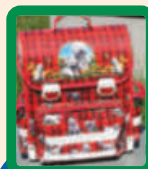
1.

2.

3. moje školní taška

1. Vyprávěj, co udělala Míša před přechodem a jak se zachovala Eliška, než chtěla přejít. Představ si, že jdeš pozdě do školy, už skoro zvoní a musíš přejít přes silnici. Řekni, co uděláš a co určitě udělat nesmíš?
2. Sloník jde do školy. Projdi bludištěm – začni u modrého bodu, postupuj tak, aby se vždy střídal zelený a červený bod. Jel Sloník do školy autem, nebo na kole?
3. Nakresli svoji školní tašku. Nezapomeň, že bys na ní měl mít reflexní doplňky.

PŘILBA A CHRÁNIČE

na kole
1.

na koloběžce

na bruslích

nosím vždy

na bruslích

v tramvaji

na kole

při fotbale

při spaní v autě

na koloběžce

s kočárkem

2.

Zkus, jak přilba chrání hlavu. Vezmi skořápku od ořechu a modelínu. Vymodeluj kuličku – hlavu – a posad' na ni skořápku – přilbu. Pak ji pusť na zem skořápkou – přilbou – dolů. Totéž udělej bez skořápky. Co se stalo s hlavou v prvním a v druhém případě?

1. Spoj písmena ve směru šipky na střídačku z velkého a malého kruhu. Zjistíš, kde všude máš nosit přilbu. Prohlédni si obrázky a rozhodni, kde přilbu potřebuješ a kde ne. Škrtni bubliny, kde přilbu nepotřebuješ. Bubliny u obrázků, kde je přilba nutná pro tvoji bezpečnost, vybarvi zeleně.
2. Pro tento pokus budeš potřebovat skořápku od ořechu, která představuje přilbu a modelínu pro model hlavy.

PŘILBA A CHRÁNIČE

chrániče

správně zapnutá přilba

přilba nesmí být velká ani malá

1.

2.

1. Podle obrázků vyprávěj, kde všude má Bára chrániče a proč. Řekni, co by se jí mohlo stát bez nich. Chrániče se používají i při sportování – věděl bys, při kterých sportech? Nakresli Sloníkovi chrániče a přilbu.

2. Adam volá na Vládu, že něco zapomněl na lavičce... Co to je? Řekni, co Adam Vládovi nasazuje a proč. Může mu půjčit svoji přilbu? Jestli ano, tak jakou a proč. Proč nasazuje Adam Sloníkovi tak velkou přilbu? Provázek si změř obvod svojí hlavy a naměřenou délku porovnej s délkou, kterou naměřil spolužák.

SPRÁVNĚ VYBAVENÉ KOLO

správně vybavené kolo = bezpečnější jízda

24

Víš, co má mít správně vybavené kolo, než s ním vyjedeš ven? Na malých obrázcích vidíš, co by nemělo chybět ani tvému kolu. Pojmenuj všechny doplňky a ke každému nakresli šipku, kde je na kole najdeš. Vyber si jeden z obrázků a řekni všem, co představuje a k čemu na kole slouží. Zkus přijít i na to, co by se stalo, kdyby právě tato část vybavy tvému kolu chyběla.

MOJE VYBAVENÉ KOLO

nechybí mi nic ze správné výbavy kola

1.

přední brzdy

kryt řetězu

odrazky paprsků

zadní brzdy

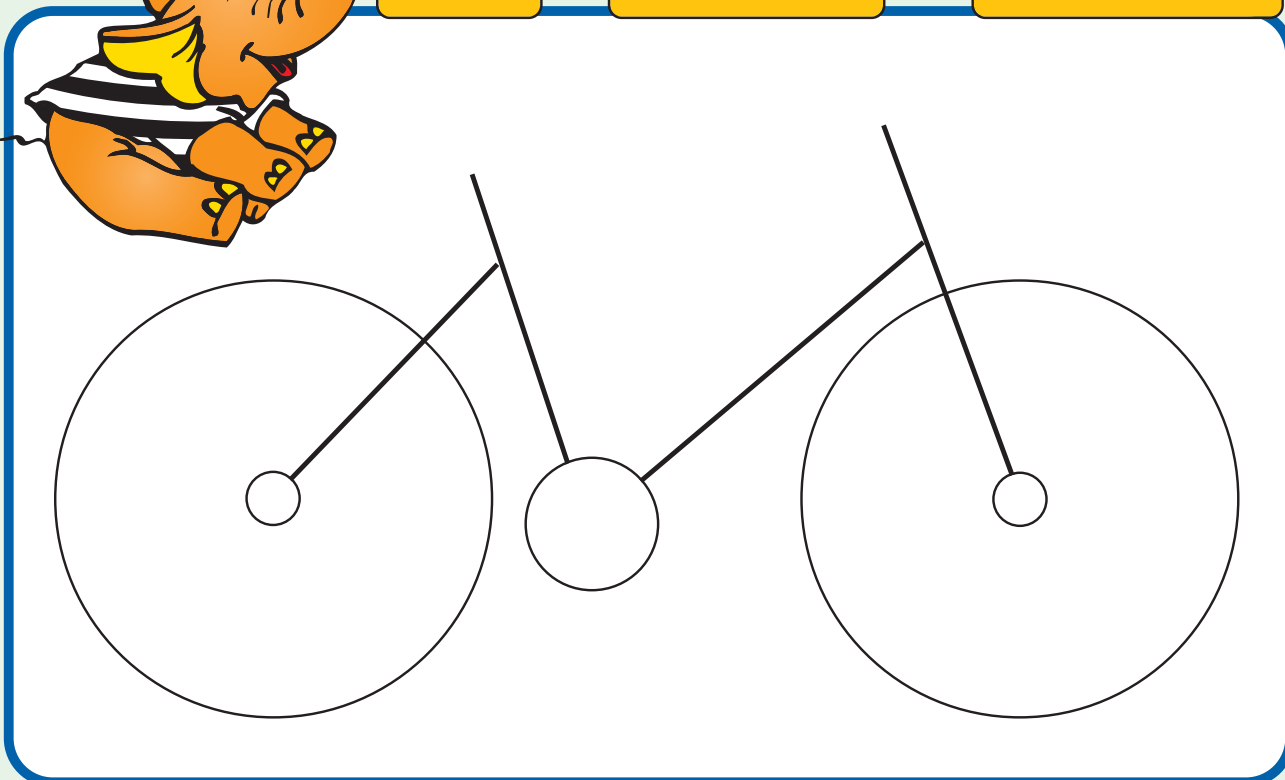
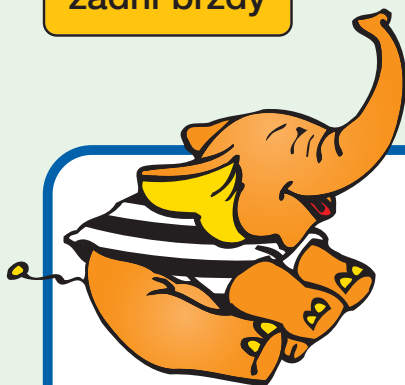
odrazky pedálů

zadní odrazka

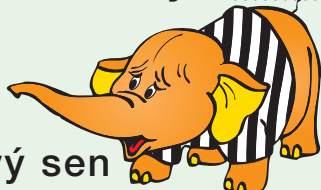
zvonek

zadní svítilna

přední odrazka

Na mém kole chybí:

Kolo mám vybavené od (datum)

2.

Ošklivý sen

Kolo se rozjelo a jelo čím dál tím rychleji. Drncalo přes kamínky a Eliška dostala strach. „Zastav, zastav, zastav, kolo! Slyšíš? Volám na tebe, zastav! Brzdi!“ Eliška křičela na kolo ze všech sil. Ale kolo jako by neslyšelo. Jenže kolo brzdit nemohlo, chyběla mu brzda. „Pomoc, pomoc,“ křičela Eliška, ale kolo se dál řítilo po louce....

1. Jak vypadá tvoje kolo a jakou má barvu? Důležité je, jestli máš kolo správně vybavené. Do rámečku dokresli svoje kolo a nezapomeň mu nakreslit i všechnu výbavu podle oranžových rámečků. Zakroužkuj rámečky s výbavou, která tvému kolu nechybí. Na řádek pod obrázkem napiš, co tvému kolu chybí. Snaž se doplnit výbavu co nejdříve a zapiš datum, kdy se tak stalo.
2. Elišce se zdál sen... Přečti si ho a dovyprávěj, jak mohl příběh dopadnout. Zkus vymyslet i šťastný konec.

PŘILBA A CHRÁNIČE

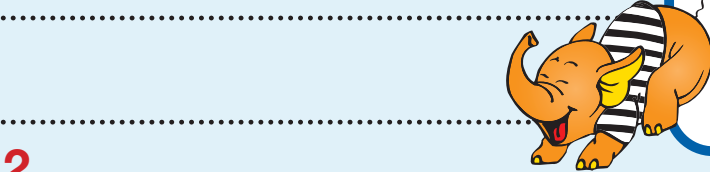
přilba mi může zachránit život

1.

Přilbu nosím
při jízdě na

.....

2.

1. Přilbu používám při jízdě

- a) jen na kole
- b) jen na bruslích
- c) v autě
- d) na kole, bruslích, koloběžce

2. Přilbu

- a) mám jednu na celý život
- b) měním podle toho, jak rostu
- c) nepoužívám
- d) použiji i prasklou

3. Při pádu na kole

- a) se nikdo nezraní
- b) si hlavu nemohu zranit
- c) je často zraněná hlava
- d) se nemůže nic stát

4. Přilbu

- a) si nemusím zapnout
- b) si zapnu vždy
- c) si zapnu volně
- d) si zavážu šátkem

5. Když jedu na kole s rodiči, přilbu

- a) nepotřebuji
- b) mám vždy
- c) nemám na chodníku
- d) má jen dospělý

6. Přilba při pádu

- a) chrání krk
- b) chrání hlavu
- c) chrání ruce
- d) nechrání vůbec nic

7. Cyklista jede rychlostí 15 km/h a spadne. Jeho pád je stejný, jako by skočil na hlavu

- a) z postele
- b) ze židle
- c) z okna v přízemí
- d) ze třetího patra

8. Přilbu musím používat do

- a) deseti let
- b) dvanácti let
- c) patnácti let
- d) osmnácti let

9. Přilbu používám na kole

- a) jen na stezce pro cyklisty
- b) jen na silnici
- c) jen na chodníku
- d) vždy

Řešení: Přines si zrcátko a přilož ho na červenou linku – v zrcátku si přečteš správné odpovědi. Vybarvi tolik hvězdiček, kolik jsi měl správných odpovědí.

26 8q' 4p' 1c' 5p' 2p' 1q' 3c' ep' 8q

1. Nakresli svoji přilbu a na řádky napiš, kdy ji nosíš a kdy jsi ji měl naposledy na hlavě. Při kreslení nezapomeň na reflexní nálepky. Jestli je na své přilbě nemáš, co nejdříve si je nalep. Jsou důležité pro tvoji bezpečnost.
2. Zkus najít správnou odpověď na otázky. Vybranou odpověď zaškrtni. Podle návodu zjistíš, jestli jsi odpověděl správně. Za každou správnou odpověď si vybarvíš jednu hvězdičku. Správné odpovědi na závěr podtrhneš zelenou pastelkou.

NA KOLE, KOLOBĚŽCE, BRUSLÍCH

chodník

silnice

stezka pro cyklisty

1.

Ě

N

R

Ř

T

KOLO

lesní cesta

stezka
pro cyklisty

silnice

přechod

chodník

A

P

O

R

I

KOLOBĚŽKA

park

pěší zóna

hřiště

dálnice

chodník

D

S

Z

E

J

BRUSLE

chodník

silnice

hřiště

park

stezka
pro cyklisty

2.

$$9+3+8-6-7+3=$$

9 6 8 4

9 8 6 7

3.

6	2	9	6	8	6	7	6	2
7	8	6	4	7	5	4	7	5
6	9	8	6	8	9	6	8	4
7	6	9	6	4	7	5	8	7
5	8	7	6	8	6	2	6	4
8	4	7	5	2	8	7	6	2
9	6	8	7	9	6	7	4	7
8	6	8	6	4	7	6	7	5
7	9	6	9	6	4	7	5	2

4 7 5 2

5 8 7 9

27

1. Na každém řádku škrtni místo, kam nesmíš vjet. Škrtni i písmena nad slovem. Když přečteš odzadu zbylá písmena, dozvíš se, jak můžeš zabránit nehodě.
2. Jana jede po chodníku. Kolik je jí let? Výsledné číslo z řetězu je věk, do kterého můžeš jezdit na kole po chodníku.
3. Dokresli Valentýnovi, co mu chybí pro bezpečnou jízdu. Najdi v řádcích tabulky čísla obrázků a zjistíš, kudy se vydal. Jel bezpečnou cestou? Napiš mu do kroužku známku. Škrtni místa, která jsou pro cestu na kole nebezpečná.

NA KOLE, KOLOBĚŽCE

značky, které bych měl znát

1.

**ZÁKAZ VJEZDU
VŠECH VOZIDEL**
sem

(nesmím)

**ZÁKAZ VJEZDU
VŠECH VOZIDEL**
sem

(nesmím)

**HLAVNÍ POZEMNÍ
KOMUNIKACE**
mám

(přednost)

**PŘIKÁZANÝ SMĚR
JÍZDY**
jedu příkázaným

(směrem)

**DEJ PŘEDNOST
V JÍZDĚ!**
musím dát

(přednost)

**STŮJ, DEJ
PŘEDNOST V JÍZDĚ!**
tady vždy

(zastavím)

**JEDNOSMĚRNÝ
PROVOZ**
tudy nesmím

(zpátky)

**ZÁKAZ VJEZDU
JÍZDNÍCH KOL**
sem na kole

(nesmím)

ST ZK PR CYKL STY

sem smím na

2.

(kole, koloběžce, bruslích)

O

T

M

K

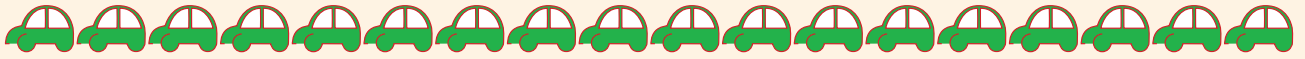
O

Y

R

28

1. Odkdy jezdíš na kole? Jaké znáš značky? Přepiš slova v závorkách na řádky a přečti nahlas, co ti která značka říká. K poslední značce doplň do názvu samohlásky a na řádek napiš alespoň jedno slovo ze závorky. Zahraj si se spolužáky, co která značka přikazuje – předváděj a ostatní hádají, kterou značku předvádíš.
2. Najdi stíny odpovídající Sloníkům a napiš jejich písmena do prázdných kroužků. Dozvíš se, kdo nesmí vjet za značku STEZKA PRO CHODCE A CYKLISTY.

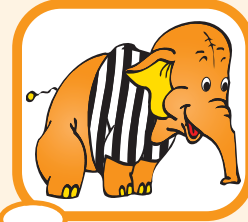
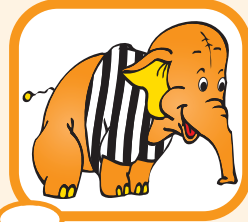
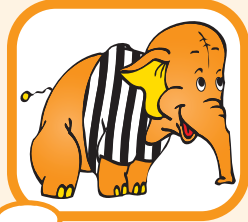
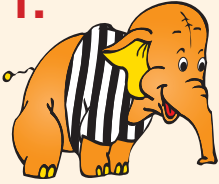

JEDEME AUTEM

bezpečnostní pásy a autosedačku používáme kvůli vlastní bezpečnosti

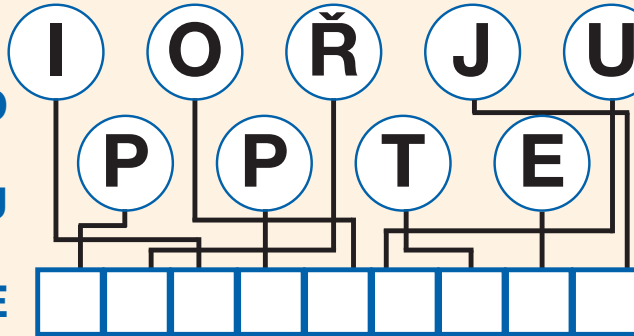
1.

2.

PŘED
KAŽDOU
CESTOU SE

3.

.....
.....
.....

Chudák Sloník!

1. Které z dětí na obrázku je správně připoutané bezpečnostním pásem? David, Tomík nebo Eliška? V které bublině je stejný Sloník? Podle toho najdeš správný způsob připoutání. Napiš ke správnému obrázku svoje jméno. A poutej se také tak.
2. Vepiš písmena z kroužků podle linek do rámečků a přečti nahlas, co máš udělat před každou jízdou autem.
3. Proč Sloník při prudkém zabrzdění vylétl ze sedačky? Na co zapomněl? Co neudělal? Napiš to na řádky v bublině.

JEDEME AUTEM

používáme autosedačku

vždy se připoutáme

1.

použít autosedačku

zavázat si tkaničku

připoutat se bezpečnostním pásem

obléknout si tričko

2.

3.

Bez autosedačky a připoutání je náraz při prudkém brzdění při rychlosti 50 km/h stejný jako pád z
b) prvního patra
c) druhého patra
d) třetího patra

4.

POUŽIJ VŽDY

30

T O E A K D
U S A U Č

[] [] [] [] [] [] [] [] [] []

1. Na co Sloník zapomněl? Dokresli mu to. Spojením teček zjistíš, na čem je cesta autem pro tebe i Sloníka bezpečnější.
2. David má velkou autosedačku. Jakou máš ty? Zkus ji popsat ostatním.
3. Podtrhni správnou odpověď – napoví ti otevřené okno. Zakroužkuj okno podle správné odpovědi. Až půjdeš ze školy, podívej se, jaká je to do patra výška. Zkus se někdy podívat i obráceně – jako Lucka na našem obrázku.
4. Vepiš písmena z kroužků podle linek do rámečků a přečti nahlas, co máš udělat při každé jízdě autem.

JEDEME AUTEM

nesedíme ani nestojíme mezi sedadly

1.

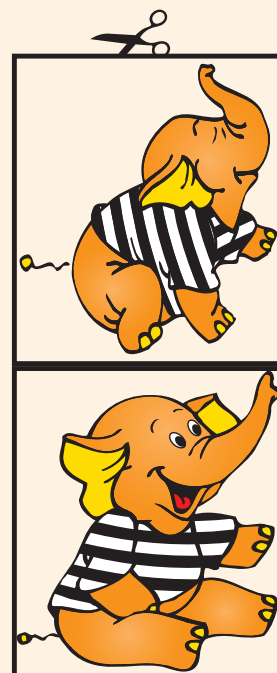

je
bezpečné

není
bezpečné

Stát nebo sedět při jízdě mezi sedadly

2.

3.

Postav ze stavebnice jednoduché auto, posad' do něj panáčka a do auta strč tak, aby narazilo do tvój ruky, kterou máš jen kousek od něj. Při první jízdě panáčka jen volně polož. Při druhé ho pevně zasaď do stavebnice. Sleduj, co se stane, když není a je panáček připevněn. Připevnění odpovídá připoutání bezpečnostním pásem v autě.

1. Ze zadního sedadla není dobře vidět. Tak se David postavil mezi sedadla a hned vidí lépe. Je to správné? Co Davidovi hrozí? Vybarvi zeleně bublinu se správnou odpovědí a doplň správně větu. Větu přečti nahlas.
2. Vystřižni Sloníka a zkus ho posadit na zadní sedadlo. Který Sloník a ve kterém obrázku správně sedí? Nalep ho tam.
3. K pokusu potřebuješ stavebnici, ve které můžeš figurku panáčka jen položit na ostatní díly a nebo ji pevně připevnit. Položený panáček je jako nepřipoutaný, připevněný panáček je jako připoutaný bezpečnostním pásem.

DOPRAVNÍ PROSTŘEDKY

na zastávce jsme opatrní

v dopravních prostředcích jsme ohleduplní

1.

balon

kolo

letadlo

traktor

metro

nákladník

lod'

ponorka

auto

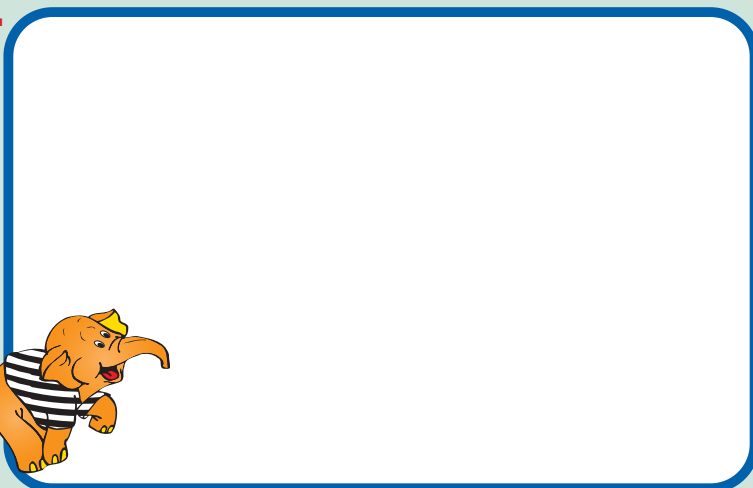
motocykl

tramvaj

autobus

2.

3.

32

1. Kde koho najdeš? Spoj rámečky se slovy se správnými obrázky. Přijdeš ještě na jiné dopravní prostředky?

2. Nakresli do rámečku dopravní prostředek, kterým rád cestuješ.

3. Na kterém obrázku Kristýna s Eliškou nastupují do autobusu správně? Víš, jak se máš chovat v dopravních prostředcích? Řekni, co musíš a nesmíš udělat, jak nastupovat, jak se držet. Zahraj si s ostatními na cestu dopravními prostředky. Předved' cestu dopravním prostředkem a ostatní musí hádat, čím jedeš.

DOPRAVNÍ PROSTŘEDKY

přecházíme za autobusem a rozhlížíme se z auta vystupujeme k chodníku
1.

Silnici přecházíme:

a) za autobusem b) před autobusem

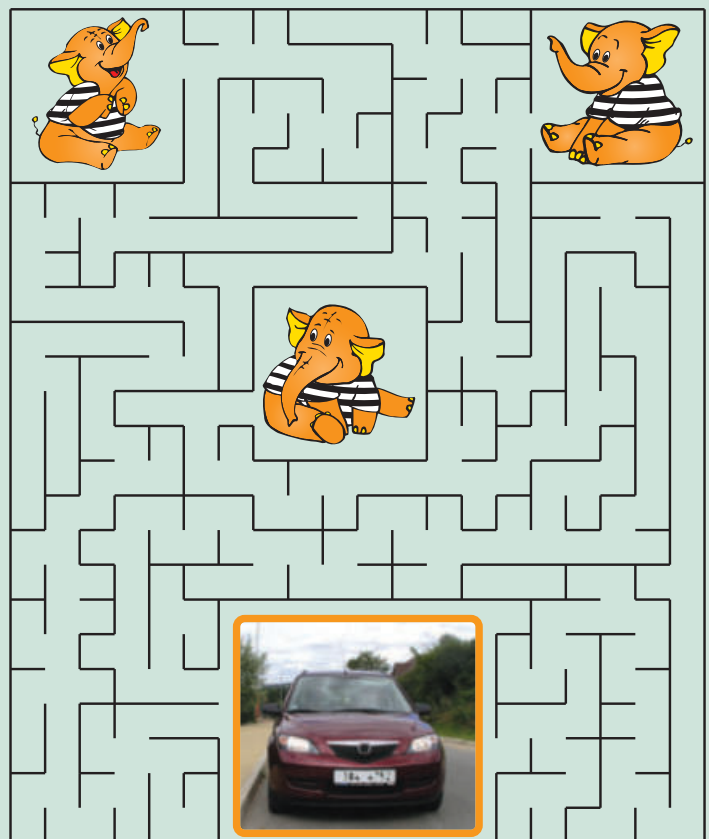
Nejlépe uděláme, když počkáme,
až autobus

(odjede)

3.

2.

1. Vyprávěj, co dělá Eliška správně na obou obrázcích a proč chování dětí na dalším obrázku je nebezpečné. Jak přecházíme silnici po vystoupení z autobusu? Podtrhni správné odpovědi, dopiš větu a přečti ji nahlas.
2. Tereška vystupuje z auta. K chodníku nebo do silnice? Jak je to správné? Do kroužku napiš známku.
3. Sloník chce nastoupit do auta. Víš, odkud má nastupovat? Projdi bludištěm a poznáš, který Sloník chtěl nastoupit z nesprávné strany. Předved' podobnou situaci například v tělocvičně.

DOPRAVNÍ PROSTŘEDKY

u stažených závor čekáme

bliká-li červené světlo, nevstupujeme na koleje

1.

**ŽELEZNIČNÍ
PŘEJEZD BEZ ZÁVOR**

pečlivě se

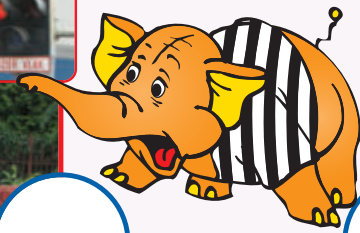
(rozhlížím)

2.

Když jsou staženy, brzy nepojede/pojede . Svítí také červené/bílé . U vždy nečekáme/čekáme ještě nejede, tak můžeme/nemůžeme podlézt. Přejdeme, až se zvednou a nepřestane/přestane svítit . Svítí-li červené/bílé , pak teprve můžeme přejít. Do kolejiště vstupujeme/nevstupujeme, svítí-li červené . Před nechráněným přejezdem jsou/nejsou a . Je tam značka . Než přejdeme takový , nemusíme/musíme se pečlivě rozhlédnout. často před houká/nehouká . je malý/velký a střet s ním není/je životu nebezpečný. Proto dávej/nedávej na velký pozor!

3.

34

1. Co znamená červené a bílé světlo u závor? Vyprávěj podle obrázků, jak se správně chovat u závor. Přepiš slovo v závorce na řádek a přečti nahlas, co dělat u železničního přejezdu bez závor.
2. Vyber z podtržených slov to, které je do věty správné. Větu přečti nahlas. Přečti celé povídání a zkus ho převyprávět.
3. Sloník se velmi zlobí. Víš proč? Vyprávěj, co se na obrázcích děje, proč se Sloník zlobí, a řekni, jak by to mělo být správně. Označuj cyklistovo chování a Sloníkovu rošťárnu. To je nebezpečné chování!

Návod a pokyny pro práci se stránkami, řešení úkolů

K práci se sešitem budou děti potřebovat psací potřeby, pastelky, nůžky a několik drobností, které se dočtete v informacích u jednotlivých stránek (např. hrací kostku, figurky, modelínu, zrcátko). Každá stránka má v záhlaví název daného tématu a pod ním několik hesel, kterým by měly děti porozumět a jejichž význam by si měly osvojit. V sešitě jsou všechny obrázky umístěny do barevných rámečků. Barva rámečku vás informuje o obrázku, o práci s ním a o správném řešení:

červená – obrázek s nebezpečným chováním

zelená – obrázek se správným chováním

černá – obrázek k vystřížení (má u sebe ještě nůžky)

oranžová – neutrální obrázek

modrá – rámeček určený pro kresbu

Str 1: Důraz na dopravní prostředky, s kterými se dítě ve své lokalitě setkává. Dramatizace.

Str 2: **1/**Možnost kreslit podle strany 3. Mohou ho i vymodelovat. **2/**Řešení: vlak, traktor, metro, auto, kolo, tramvaj, letadlo, autobus, motorka, nákladák, loď. Tajenka: Dopravní prostředky.

Str 3: Obrázky v zelených rámečcích spojit se Sloníkem vpravo, v červených se Sloníkem vlevo.

Str 4: **1/**Škrtnout obě děvčata, Sloníka vybarvit červeně. **2/**neslouží – dovádění, přelézání, zastavení aut, podlézání; slouží – bezpečnosti chodců, zabránění vstupu do vozovky **3/**Zapomněla se rozhlédnout; dokreslit Sloníkovi oči hledící vlevo a vpravo.

Str 5: **1/**Na obrubníku si děti nesmějí hrát a zdržovat se; hrozí jim projíždějící auto. **2/**Je-li chodník uzavřen, musí přejít na druhou stranu a musí se pečlivě rozhlédnout.

Str 6: **1/**Tajenka: Silnice není hřiště. Michal si hraje na silnici a může dojít k nehodě. Do bubliny nakreslit např. míč, švihadlo nebo něco jiného, s čím si děti hrají. **2/**Nakreslit jakékoliv malé zvířátko. Připomenutí pojmů velký/malý. Dramatizace. Vítězíme rozumem – i v silničním provozu přemýšlet.

Str 7: **1/**Do prvního obrázku vlepít Sloníka dolního, do druhého horního. **3/**zeleně – Sloník na přechodu; ostatní tři červeně.

Str 8: **1/**Nejlepší barvou je žlutá a červená. **2/**Tajenka: Musím být vidět! **3/**Rozdíl je v reflexních nášivkách a doplňcích. **4/**Tabulku doplnit v průběhu několika týdnů, aby byl poznat rozdíl času.

Str 9: Odrážka odráží světlo, oči zvířat fungují podobně. **Více informací na www.iBESIP.cz.**

Str 10: Nehrajeme si na kolejkách a silnici. Připomenout, že hra nepatří ani na chodník.

Str 11: **1/**Název značky: Obytná zóna. Tajenka: hrát, kole, koloběžce. **2/**Do rámečků vedle dělat čárky výskytu obrázků a spočítat je. Neprojdou políčko s vlakem. Vlak nepotkají v obytné zóně.

Str 12: Lze hrát se skupinami žáků ve třídě – každé družstvo má svého kapitána, který postupuje s figurkou. V družstvu se děti střídají při výkladu obrázků.

Str 13: Děti si vyberou obrázek, o kterém vyprávějí. Starší děti mohou příběh napsat.

Str 14: **1/**Michal se rozhlédl, než vstoupil do silnice, a rozhlížel se i při přecházení. **2/**Správně šla Kristýna – přímo, nejkratší cestou, nejrychlejší. **3/**Správně jsou třetí šlápoty; Sloník musí mít šlápoty podobně přímo. **4/**Tajenka: Přecházej přímo!

Str 15: **1/**Vysvětlit dětem vzdálenost 28 m například v tělocvičně nebo na procházce. **2/**Před zátačkou nepřecházíme, nevidíme do ní. Nepřebíháme před auty, řidič nestačí bezpečně zastavit. **4/**Po chodníku, který vede souběžně se silnicí, si změřit – odkrokovat – určitou vzdálenost. Pak změřit čas, za jak dlouho vzdálenost ujede auto, a zapsat do tabulky. **Více informací na www.iBESIP.cz.**

Str 16: **1/**Vysvětlit pojem oční kontakt – setkání pohledů řidiče a přecházejícího chodce. **3/**Přemýšlí nad tím, jak je auto daleko, jestli stačí přejít, jestli má počkat atp.

Str 17: **1/**Přechod pro chodce; po přechodu k bodu 2. **2/**Podchod; přejde podchodem – obtáhnout linku naznačující podchod – schody. **3/**Šlápoty nakreslit na pravou stranu přechodu. **4/**Auto nakreslit na silnici ke středu sešitu.

Str 18: Jedničky zeleným a pětky červeným rámečkům. Zdůraznit, že kolo po přechodu vedeme.

Str 19: **1/**Michalka se správně rozhlédla. Než vstoupím na přechod, několikrát se rozhlédnu... **2/**K tomu mu na botách, čepici a batohu zářily reflexní doplňky.

Str 20: **1/**Barva Sloníkovy hlavy odpovídá semaforu. Horní Sloník „Stůj“, dolní „Jdi“. **2/**Správná odpověď c. **3/**Správná odpověď b. Dramatizace k bodu 3 a 4. Zdůraznit přednost tramvaje.

Str 21: **1/**Míša se rozhlédla, Eliška navázala oční kontakt se řidičem, aby viděl, že chce přejít. I když spěchá, nesmí zapomenout rozhlédnout se a dodržovat bezpečnost. Je lepší přijít pozdě než se zranit kvůli spěchu. **2/**Sloník jel autem.

Str 22: **1/**Tajenka: na kole, koloběžce, bruslích. *Více informací na www.iBESIP.cz.*

Str 23: **2/**Vláda zapomněl přilbu. Může mu ji půjčit, jestliže má stejně velkou hlavu. Přilbu si raději nepůjčovat, nosit svoji. Při měření obvodu hlavy děti poznají jejich rozdílnost.

Str 24: zadní odrazka, zadní svítlna, zvonek, světlomet, zadní brzdy, odrazky pedálů, kryt řetězu, přední brzdy, odrazky paprsků

Str 25: Náповědou pro kresbu je předchozí strana. **2/**Povídku děti mohou nakreslit, starší napsat.

Str 26: **1/**Při jízdě na kole, koloběžce, bruslích atp. **2/**Správné odpovědi: 1d, 2b, 3c, 4b, 5b, 6b, 7c, 8d, 9d. Zdůraznit vhodnost přilby i u dospělých.

Str 27: **1/**Škrtnout: přechod–Ř, dálnice–R, silnice–S; tajenka: jezdí opatrně. **2/**10 let **3/**Valentýnovi dokreslit přilbu. V tabulce jsou čísla 9684 (3. řádek) a 4752 (6. řádek). Valentýn dostane jedničku, jel správně po louce a stezce pro chodce a cyklisty. Škrtnout koleje a dálnici.

Str 28: **1/**Stezka pro cyklisty. **2/**Na stezku pro chodce a cyklisty nesmějí motorky.

Str 29: **1/**Správný je druhý obrázek. **2/**Před každou cestou se připoutej. **3/**Sloník neměl autosedačku a nebyl připoutaný. *Více informací na www.iBESIP.cz.*

Str 30: **1/**Zapomněl se připoutat. **3/**Správně je d. Zakroužkovat okno ve 3. patře s Luckou. **4/**Použij vždy autosedačku.

Str 31: **1/**...není bezpečné. Vybarvit „není bezpečné“. **2/**Správně je nalepit dolního Sloníka do obrázku s autosedačkou. Dokreslit bezpečnostní pás. **3/**Autíčko narazí do ruky a nepřipevněný panáček vyletí stejně jako nepřipoutaný pasažér v autě. Připevněný panáček stejně jako připoutaný pasažér tak nedopadne. *Více informací na www.iBESIP.cz.*

Str 32: **3/**Dramatizace chování v dopravních prostředcích – nástup, výstup, uvolnit místo k sezení, nestát u dveří, držet se za jízdy, nestrkat se. Jak se chovat na zastávce.

Str 33: **1/**Škrtnout: před autobusem, nerozhlížíme se. Vysvětlit tyto pojmy. Dramatizace daného tématu velmi vhodná a účelná. **2/**Správně je vystupovat k chodníku a nastupovat také. **3/**Nesprávně nastupuje Sloník vpravo nahoře.

Zadní strana obálky: Značky se stojánkem vystřihněte, stojánek uprostřed prostříhněte, přehněte od sebe a postavte. Značky používejte jako doplněk pracovního sešitu i k samostatným hrám.

DOPRAVNÍ VÝCHOVA

pro 1. a 2. ročník základní školy

ilustrovala PaedDr. Lenka Frajerová

fotografie a grafická úprava STUDIO LINES, s.r.o.

odborná spolupráce Ing. Blanka Sunkovská, Mgr. Robert Šťastný, Mgr. Jaroslava Nováková

pro Ministerstvo dopravy publikaci vytvořilo Studio Lines, s.r.o.

ve spolupráci s dětmi ZŠ Rakovského v Praze 4 a dětmi z Prahy a okolí

veškerá práva vyhrazena, zákaz kopírování díla i jeho částí

3. upravené vydání

© Ministerstvo dopravy – BESIP, Praha 2007

www.iBESIP.cz

© Lenka Frajerová, Praha 2007

www.studiolines.cz

